

III./2021

Počitek v Kristusu
Pomožna snov za učitelje v sobotni šoli

Ljubljana 2021

1. ŽIVETI V DRUZBI, KI JE NEPRESTANO V POGONU

Splošni pregled

To četrtoletje bomo proučevali o počitku v Kristusu. Družba enaindvajsetega stoletja je polna nemirnih ljudi. Zaskrbljenost in negotovost glede prihodnosti le še večata nemir v srcu. Strokovnjake za duševno zdravje skrbi naraščajoče število depresivnih bolnikov, ki jih obravnavajo. Ocenjujejo, da je na svetu več kakor 300 milijonov depresivnih ljudi in da bo ta številka preseгла število bolnikov z boleznimi srca, ki so zadnja desetletja glavni vzrok smrti. Glede na ocene podjetja Thomson Reuters Pharma, ki temeljijo na soglasnih napovedih analitikov, naj bi se na svetovni ravni prodalo za več kakor 6 milijard dolarjev antidepresivov. Samo v enem letu se v ZDA izda več kakor 270 milijonov receptov za antidepresive. Nauki tega četrtoletja – še posebej nauk tega tedna – se osredotočajo na pravi vir počitka; podani bodo praktični nasveti za to, kako v prenatrpanem življenju najti počitek.

Ta teden bomo potovali nazaj v času vse do stvarjenja našega sveta. Odkrili bomo soboto, večni opomnik počitka v Kristusu. Proučevali bomo o hudi nadlogi starozaveznega pisarja in o tem, kako je to vplivalo na njegovo telesno, duševno in čustveno zdravje. Nauk tega tedna nas bo nenehno spominjal na Kristusovo vabilo k počitku, ki je zapisano na več mestih v *Svetem pismu*. Ko bomo odkrili staro- in novozavezni pomen besede »počitek«, bomo bolje razumeli Kajnov nemir in spoznali, kako v polnosti užiti počitek v Kristusu.

Razlaga

Najbolj izčrpní odlomek, ki govori o sobotnem počitku, je zapisan v 1 Mz 2,1-3. Na koncu stvarjenja je Jezus, naš ljubeči Stvarnik, zgradil »palačo v času«, kakor je soboto poimenoval judovski pisec Abraham Heschel. Jezus nas vsako soboto vabi, da damo svoje skrbi in težave na stran ter stopimo v njegovo palačo, kjer bomo počivali z njim. Zemeljske palače so zares posebne zgradbe. Palača Versailles v Franciji ima na primer 700 sob; površina nadstropja znaša več kakor 67.000 kvadratnih metrov. Je na seznamu Unescove svetovne dediščine in velja za enega največjih dosežkov 17. stoletja.

Sobota, Božja palača v času, je veliko pomembnejša in osupljivejša. Njeni začetki ne segajo v 17. stoletje, temveč v sam začetek časa. Traja že stoletja in zemljo vsak teden okraši s svetim časom. Je večni opomnik tega, kje lahko najdemo pravi počitek. Sobota govori o Bogu, ki osebno pozna

osnovne človeške potrebe. V soboto ni počival zato, ker bi bil utrujen, temveč ker je vedel, da bomo utrujeni mi. V 1 Mz 2,2, piše: »Sedmi dan je Bog dokončal delo /.../« Čas ni sestavljen iz večnega kroga dela. Bog nam je milostno podaril božanski odmor – čas, v katerem lahko poglobimo odnos z njim, osvežimo misli in telo ter uživamo v družinskih vezeh.

Sobotni počitek vsebuje zagotovilo o Stvarnikovi ljubeči skrbi za nas. V njem najdemo mir. Sobota je uničevalka stresa. Zagotavlja nam, da Bog ni pozabil niti nas niti sveta, ki ga je ustvaril. Kadar se spominjamo sobotnega dne in ga posvečujemo (2 Mz 20,8), se tudi Stvarnik spominja nas in v naše življenje zliva obilico nebeških blagoslovov, da bi nas osvobodil suženjstva strahu, verig skrbi in zapora tesnobe.

Božje vabilo k počitku

Bog nas v *Svetem pismu* vabi, naj se odpočijemo od svojih opravkov. Kadar smo preplavljeni z opravili, se začne dogajati troje:

- a) Izgubljam osredotočenost. Videti je, kakor da nas bodo trenutni dogodki preplavili. Življenjski izzivi so videti precej večji; namesto na Boga, ki jih lahko reši, se osredotočamo na težave. V svoji prezasedenosti se raje osredotočamo na človeške odgovore na zagate kakor na božanske rešitve.
- b) Telesno, duševno in čustveno smo vse bolj utrujeni. Naredimo stvari ali izrečemo besede, ki jih kasneje obžalujemo. Prezasedenost vodi v utrujenost; utrujenost vodi v izgorelost, ta pa v potrtnost. Prezaposleni ljudje pogosto sprejmejo nagle odločitve; ker so preveč obremenjeni, ne vidijo širše slike. Nenehno se jim mudi rešiti naslednjo težavo ali narediti naslednje opravilo na spisku. Zaradi tega imajo premalo časa za razmislek o najboljši rešitvi za težavo, s katero se soočajo.
- c) Zanemarjamo molitev in proučevanje *Svetega pisma*, zaradi česar trpi naše duhovno življenje. Prezaposlenost vodi v utrujenost, utrujenost pa prinaša neučinkovitost, pomanjkanje discipline, nezmožnost nadzovanja čustev in primanjkljaj na področju smiselne duhovnosti.

Ellen G. White je to opisala tako: »Vsi, ki se učijo v Božji šoli, potrebujejo uro tišine za stik s seboj, z naravo in Bogom. V njih se mora razodeti življenje, ki ni v skladnosti s posvetnimi navadami in običaji. V poznanju Božje volje potrebujejo osebno izkušnjo. Osebno ga moramo slišati, kako nam govori. Ko vsak drug zvok utihne in v tišini čakamo pred njim, potem nam tišina v duši pomaga razločiti Božji glas. Veleva nam: 'Odnahajte in spoznajte, da sem jaz Bog!' (Ps 46,10). To je učinkovita priprava za vse

delavce v Božjem delu. Kdor je okrepcan na ta način, ga bo sredi naglice množic in obremenitve napetih življenjskih dejavnosti obdajalo ozračje svetlobe in miru. Prejel bo nov dar kakor telesne tako tudi umske moči. Njegovo življenje bo oddajalo dišavo in razodevalo božansko moč, ki bo pritegnila ljudi«. (Ellen G. White, 2018: *Zdravje na dosegu roke*, str. 31)

Ali ste kdaj opazili, da hitite od ene stvari k drugi, popolnoma preplavljeni z življenjskimi opravili? Odpisati je treba še na eno elektronsko sporočilo, opraviti je treba še en klic, udeležiti se je treba še enega sestanka, srečati se je treba s še eno osebo ... Videti je, kakor da z našim življenjem upravlja »samo še to«. Ker si naložimo preveč, ne uspemo opraviti vsega; ko zvečer pademo v posteljo, premišljujemo o opravilih, za katere nam je zmanjkalo časa. Delo gotovo ni končano. V najboljšem primeru je seznam opravil odkljukan le do polovice. Misli ne dajo miru. Spanec se izmika; mrzlično razmišljamo, kako bomo v natrpami naslednji dan stlačili še več stvari.

Kristusovo vabilo je še posebej namenjeno zaposlenim, izžetim in utrujenim ljudem, ki živijo v svetu, ki je neprestano v pogonu. Jezusovi učenci so bili prestrašeni in zmedeni zaradi smrti Janeza Krstnika. Jezus jih je povabil: »Pojdite sami zase v samotni kraj in se malo odpočijte!« Mnogo ljudi je namreč prihajalo in odhajalo, tako da še jesti niso utegnili.« (Mr 6,31) Med množico opravkov jim je Jezus ponudil počitek. Ni jih nagovarjal, naj neprestano opravljajo izčrpavajoče delo. Njegovo vabilo k počitku ni bilo enkratni dogodek, ki bi veljal samo zanje. Množicam, ki so hodile za njim, je rekel te spodbudne besede: »Pridite k meni vsi, ki ste utrujeni in obteženi, in jaz vam bom dal počitek.« (Mt 11,28) Počitek, ki ga nudi Jezus, ne pomeni, da ne bomo imeli težav. Gre za zagotovilo, da smo pri njem varni. Nikdar nas ne bo zapustil ali pozabil. Ena največjih življenjskih preizkušenj je občutek osamljenosti v težkih časih. To je čutil tudi Jeremijev pisar Baruh.

Baruhova žalost, Kajnov nemir in Božji odgovor

Baruh je bil Jeremijev pisar. Iz Jer 45,3-5 lahko razberemo, da je prestopal hudo čustveno stisko. Jeruzalem bo kmalu napadla sovražnikova vojska. Trpljenje, žalost in katastrofa so se naglo bližali. Življenje, ki ga je bil vajen Baruh, se bo za vedno spremenilo. Navdal ga je strah. Žalost je preplavila njegovo življenje. Skrbi so ga držale v mučnem prijemu. Toda Bog je spregovoril in mu zagotovil: »/.../ Tebi pa bom dal življenje kot vojni plen na vseh krajih, kamor pojdeš.« (Jer 45,5) Božje obljube so

zanesljive, zato smo lahko mirni tudi takrat, kadar prestajamo najhujše življenjske preizkušnje.

V Stari zavezi obstaja veliko izrazov, ki so prevedeni z besedo »počitek«. Njihov pomen je raznolik. Prevedeni so z besedami *olajšanje*, *tišina*, *mir* ali *ustaljenost*. Tem besedam je skupna ena stvar. Nakazujejo notranji mir, pomirjenost in spokoj. Takšen počitek je dar od Boga; namenjen je njegovim utrujenim otrokom, ki se z vero zatekajo k njemu.

Zgodba o Kajnu kaže, da upiranje Božjim zapovedim in zaupanje lastni presoji ne prinašata miru. Kajn ni upošteval Božjih jasnih navodil. Njegova religija je temeljila na človeških delih. Svoje stališče je postavil pred Božje razodetje. Po drugi strani pa je Abel izkusil Božji mir, ker je svoje zaupanje položil v Boga življenja. Nauk tega tedna vsebuje nekatere uporabne in ključne nauke za življenje v svetu, ki je neprestano v pogonu.

Uporaba

Ta teden smo se lahko naučili vsaj treh naukov za vsakdanje življenje.

1. Kadar smo preveč zasedeni, da bi počivali v Stvarnikovi ljubeči skrbi, se naše življenje napolni s stresom in skrbmi.
2. Stvarnik nas je ustvaril tako, da potrebujemo počitek, in sicer več kakor le telesni, čeprav je tudi ta zelo pomemben. Ta počitek je mir v srcu, ki izvira iz vere v njegovo besedo, zaupanja njegovim obljubam in obhajanja blagoslovljenega sobotnega počitka.
3. Življenje brez Stvarnika, ki je ponazorjeno s Kajnovi izkušnjo, ovira naša prizadevanja za notranji mir in trajno srečo. Počitek izhaja iz zaupnega odnosa z Bogom, ki nas je ustvaril. Kristus je naš počitek. Njegove obljube so zanesljive. V njegovi navzočnosti smo osvobojeni skrbi, težav in obremenitev.

2. NEMIREN IN UPORNIŠKI

Splošni pregled

V tem nauku se bomo osredotočili na povezavo med grešnostjo naše narave in pomanjkanjem notranjega miru. Nemir je neprestano nezadovoljstvo z življenjem. Kadar se življenjske okoliščine ne odvijajo po predvidenem načrtu, se nemiren človek začne boriti. Življenja ne sprejema pod nobenimi drugimi pogoji kakor le pod svojimi. Ni zadovoljen s tem, kar ima, in zmeraj želi več.

Takšno nezadovoljstvo je v puščavi navdalo tudi Izraelce. Bog jim je na poti do Kanaana milostno dal mano, da bi potešil njihovo lakoto. Nezadovoljni so se pritožili Mojzesu in govorili o »loncih mesa«, ki naj bi jih imeli v Egiptu (2 Mz 16,3). Nemir in upornost sta povzročila, da so začeli prositi, če se lahko vrnejo v Egipt. Upor vodi v nemir, ta pa v še močnejši upor.

Ta dvojčka – nemir in upor – sta pogosto posledica nezadostne vere. V nadaljevanju si bomo ogledali izkušnjo 10 oglednikov, ki so prečesali obljubljeni dežel. Videli so njeno obilje in spoznali, da v njej tečeta mleko in med, toda niso verovali, da lahko Bog premaga ljudi, ki so živeli tam. Nevera je izbruhnila v odkrit upor. Ko je Bog nato predstavil posledice, so se brezglavo in samovoljno podali v bitko ter doživeli hud poraz. V nauku tega tedna si bomo pogloblje ogledali tudi razliko med vero in domnevo.

Nemir in upor vodita v prenašane odločitve in prinašata grozljive posledice. Takšen primer sta bila Aron in Mirjam, ki sta se uprla Božji avtoriteti, izraženi v Mojzesovem vodstvu. Toda namesto da bi Mojzes pustil, da trpita za posledicami svojega upora, je prosil zanju in Bog je uslišal njegovo molitev. V spopadu med dobrim in zlom je posredniška molitev ključnega pomena.

Razlaga

Neka zgodba govori o pobožnem kralju, ki ga je zmotila nehvaležnost dvorjanov. Zanje je pripravil bogato pojedino. Ko so se kralj in njegovi gostje posedli, je v dvorano stopil berač, se usedel za kraljevo mizo in se začel basati s hrano (kralj je vse to predhodno načrtoval). Ne da bi kar koli rekel, je nato odšel. Dvorjani so bili besni. Kralja so prosili za dovoljenje, da primejo berača in ga pretepejo zaradi njegove nehvaležnosti. Kralj je odgovoril: »Ta berač je zemeljskemu kralju samo enkrat v življenju naredil

to, kar vi trikrat na dan delate Bogu. Sedíte za mizo in jeste do sitega. Nato odkorakate proč, ne da bi sploh pomislili na Boga ali mu izrazili hvaležnost.«

Prav to je bila Izraelova težava. Bistvo nauka tega tedna je nehvaležnost. Kadar pozabimo, kaj je Bog v preteklosti naredil za nas, kar dela v sedanosti in kar bo še naredil, je nehvaležnost naravni izid. Ellen G. White je tako opisala težavo pozabljanja Božjih blagoslovov v našem življenju:

»*Pozabili so* na grenko služenje v Egiptu. *Pozabili so* na Božjo dobroto in moč, ki sta se razodeli njim v dobro, ko so bili rešeni sužnosti. *Pozabili so*, da je bilo njihovim otrokom prizaneseno, ko je uničujoči angel pobil vse egiptovske prvorojence. *Pozabili so* na veliko dejanje božanske moči pri Rdečem morju. *Pozabili so*, da so sami varno prešli po poti, ki se jim je odprla, medtem ko so vojsko njihovih sovražnikov, ki jim je poskušala slediti, premagale morske vode. Videli in čutili so samo navzoče sitnosti in tegobe. Namesto da bi rekli: 'Gospod je storil velike stvari za nas; ko smo bili še sužnji, nas je storil v velik narod,' so govorili o naporni poti in se spraševali, kdaj bo konec njihovega težkega romanja.« (Ellen G. White, 1997: *Očaki in preroki*, str. 214; poudarki so dodani)

Nehvaležnost kaže na duhovno nezrelost. Ali ste opazili, da imajo otroci zelo slab spomin? Želijo si, da so njihove potrebe takoj zadovoljene. Njihovo potrpljenje je kratkotrajno. Ne spomnijo se, kako so starši včeraj poskrbeli zanje, in ne zaupajo, da bodo skrbni tudi jutri. Živijo za sedaj. Izraelci so bili v nekaterih pogledih podobni nezrelim otrokom. Želeli so takojšnjo zadovoljitev svojih potreb in pri tem pozabili, kaj vse je Bog v preteklosti naredil zanje.

Medtem ko so tavalili po goli puščavi, hodili po žgočem pesku in ozkih gorskih soteskah ter prečkali strme hribe, so utrujeni Izraelci mislili le na svoje trenutne potrebe. Pozabili so na obilje Božjih blagoslovov. Niso še dosegli duhovne zrelosti. Nehvaležnost zmeraj vodi v nemir. Kadar nismo hvaležni, se v nas porodi nezadovoljstvo, ki ga v veliki meri povzroči nevera. Ker je bil Mojzes poročen s Cipóro, ki je bila tujka, sta bila Mirjam in Aron nezadovoljna. Nista zaupala Božjemu vodstvu. Ko je Bog Izraelcem poslal mano v puščavi, so bili mnogi nezadovoljni in so se želeli vrniti v Egipt. Kadar izgubimo fokus ali cilj, postanemo nemirni. Psalmist David nas spodbuja, naj ne pozabimo nobenega Božjega dejanja (Ps 103,2). Če imamo Božjo dobroto vedno pred očmi, bomo imeli mir v srcu. Štirideset let so imeli Izraelci vsak dan med nabiranjem mane priložnost veseliti se v Božji dobroti.

Mana – simbol kruha življenja

Mana je bila mogočen simbol Božje nenehne skrbi. Poleg tega je Izraelcem kazala na Mesija, ki bo prišel zadovoljiti njihovo duhovno lakoto in jim prinesel pravi počitek. Judovski preroki so v kruhu videli simbol prihajajočega Mesija, ki bo zadovoljil vse Izraelove potrebe. Prerok Izaija je dejal: »O vsi, ki ste žejni, pridite k vodi, in vi, ki nimate denarja, pridite, kupite in jejte! /.../ Zakaj trošite denar za to, kar ni kruh, in svoj zaslužek za to, kar ne nasiti? Poslušajte, poslušajte me in jejte dobro, naj uživa v sočni jedi vaša duša.« (Iz 55,1-2). Na tem mestu je kruh nedvomno simbol duhovne hrane, ki lahko zadovolji dušo. Po tem, ko je Jezus na galilejskem griču nahranil 5000 mož (čudež je spominjal na čas, ko je Bog Izraelce v puščavi hranil z mano), je dejal: »Jaz sem živi kruh, ki sem prišel iz nebes. Če kdo je od tega kruha, bo živel vekomaj. Kruh pa, ki ga bom dal jaz, je moje meso za življenje sveta.« (Jn 6,51). Mana, ki je vsak dan padala na puščavska tla in zadovoljila telesne potrebe Božjega ljudstva, je imela globlje sporočilo. Tako kakor je Bog zadovoljil njihovo telesno lakoto, bo zadovoljil tudi lakoto njihove duše. Želel jim je dati telesni in duševni počitek; toda zaupati so morali njegovemu zagotovitvi, da bo zadovoljil njihove potrebe. Izraelcem ni uspelo; niso cenili nebeških blagoslovov. Njihov nemirni duh jih je spodbudil k temu, da so se uprli Božjim načrtom za njihovo življenje.

Zgodba o Izraelovem tavanju po puščavi je klasičen primer nehvaležnosti, nezadovoljstva in pomanjkanja vere. Nemir, hromeča zaskrbljenost in pretirana skrb so pogosto znaki nevere. Seveda obstajajo tudi izjeme. Včasih duševni nemir izvira iz telesne ali duševne bolezni in zahteva zdravniško pomoč. Pogosto pa je zanj kakor v Izraelovem primeru krivo pomanjkanje vere, ki vodi v nemir in tesnobo.

Deset oglednikov: Nemir in domneva

To je gotovo držalo tudi za oglednike, ki jih je Mojzes poslal ogledat Kanaan. Njihova ocena je morala biti temeljita. Izraelova vojska je morala biti seznanjena z vsemi podrobnostmi. Skrbno so upoštevali Mojzesova navodila in zvesto opravili nalogo. Deželo so raziskovali 40 dni in se nato vrnil domov, kjer so podali sijajno poročilo. Vznemirjeno so poročali o bogati in rodovitni deželi. Nato pa so s strahom in tesnobo začeli govoriti o velikanih, nepremagljivih utrdbah in ogromni sovražnikovi vojski. Bili so nemirni in niso verovali, da jih Bog lahko reši. Postal so tako razdraženi, da so s kamnanjem zagrozili dvema oglednikoma, Kaleb in Jozuetu, ki sta

vztrajala pri tem, da lahko zavzamejo deželo. Bog je ljudstvu prepovedal napad, toda Izraelci so se brezglavo podali v boj in utrpeli strašoten poraz.

Če bi vera usmerjala njihova dejanja, bi zaupali, da jim Bog lahko nakloni zmago. Toda vodila jih je domneva; menili so, da lahko s svojimi močmi dosežejo cilj, zato pa so doživeli popoln poraz. Vera zaupa Bogu, drži ga za besedo in napreduje k zmagi. Domneva zaupa človeškim vzgibom, vero nadomesti s človeškimi čustvi in presojo ter napreduje k porazu.

Mojzesovo posredovanje

Eden največjih poudarkov tega nauka je Mojzesovo posredovanje za ljudstvo. Kljub uporabi Mojzes ni zapustil Izraelcev. Posredoval je zanje, dokler mu Bog ni zagotovil, da jim bo prizanesel in jih na koncu pripeljal v obljubljeni deželo. Mojzes je kazal na Kristusa. Jezus nas iz sužnosti tega sveta vodi čez puščavo proti obljubljeni deželi. Nikdar nas ne bo zapustil. Ne bo nam obrnil hrbta, četudi nam bo spodletelo. Danes posreduje zate. Misli nate. V njegovem srcu si. Če mu boš dovolil, te bo mogočni Posrednik pripeljal domov, kjer boš za vedno z njim.

Uporaba

Ellen G. White je zapisala, kaj je dejanski vzrok za nezadovoljstvo in nevhvaležnost: »Ali je prav, da smo tako neverni? Zakaj bi bili nevhaležni in nezaupljivi? Jezus je naš prijatelj, vsa nebesa se zanimajo za našo blaginjo, naša zaskrbljenost in strah pa žalita Božjega Svetega Duha. Ne smemo popuščati skrbi, ki nas samo straši in obremenjuje, ne pomaga nam pa prenašati preizkušenj. Ne dajajmo prostora nezaupanju v Boga, zaradi katerega priprava za prihodnost postane glavna življenjska naloga, kakor da bi bila naša sreča sestavljena iz teh pozemskih stvari. Ni po Božji volji, da bi njegovo ljudstvo obremenjevale skrbi.« (Ellen G. White, 1997: *Očaki in pre-roki*, str. 215) Apostol Peter nas vabi: »V svojo skrb vrzite nanj, saj on skrbi za vas.« (1 Pt 5,7)

Kako se lahko naučimo zaupati Bogu in njegovim obljubam? Ali poleg tega, da se z vero oklenemo njegovih obljub, obstaja še kateri drugi način? V razredu povej svojo izkušnjo zanašanja na Božje obljube.

3. KORENINA NEMIRA

Splošni pregled

Neki pastor je povedal zgodbo o svojem obisku stare indijanske utrdbe v severozahodnem delu New Yorka. To področje je bilo precej odmaknjeno, toda trdnjava je bila še vedno dobro ohranjena. Indijanci so tu živeli več stoletij. Vsako leto je na tisoče turistov obiskalo utrdbo. Pastor je vodnika vprašal, če je kateri od obiskovalcev kdaj našel ost indijanske puščice. Vodnik se je nasmehnil in odgovoril: »Da, pri vhodnih vratih utrdbe, prav tu, kjer stojite.« Pastor se je spraševal, kako je to mogoče. Mimo te turistične znamenitosti gre vsakodnevno na ducate ljudi. Kako to, da niso našli dragocene osti indijanske puščice? Vodnik je nato pojasnil, da so osti puščic tik pod površjem. Najugodnejši čas za najdbo je ob koncu zime, ko se začne odjuga. V resnici so bile ves čas tam; toda pokazale so se le ob pravih pogojih.

V nauku tega tedna bomo proučevali o naravnostih, ki so pogosto skrite očem, a od časa do časa vseeno pricurljajo na površje. Naravnosti, kot so ponos, sebičnost, nezdrave ambicije in hinavščina, so prepogosto značilne tudi za kristjane in sramotijo naše pričanje. Apostol Pavel nam pravi, naj pazimo, »da nihče ne ostane brez Božje milosti, da ne bo pognala nobena grenka korenina, ki bi povzročila zmedo in bi se z njo mnogi omadeževali« (Heb 12,15). V vseh ljudeh je korenina zla. Če se je ne izpuli, iz nje poženejo mladike, ki obrodijo zle sadove. Ta teden si bomo podrobno ogledali nekaj teh korenin in proučili načine, kako jih prepoznati in jih nato z Božjo milostjo izruvat iz svojega življenja.

Razlaga

Če Jezusove besede, zapisane v Mt 10,34-39, preletimo samo na hitro, nas bodo morda zmedle. Če je Jezus res Knez miru, zakaj je rekel, da na zemljo ni prišel, da bi prinesel mir, temveč meč (Mt 10,34)? Zakaj je rekel, da bodo ».../ človekovi sovražniki /.../ njegovi domači« (Mt 10,36)? Ali pa: »Kdor ima rajši očeta ali mater kakor mene, ni mene vreden; in kdor ima rajši sina ali hčer kakor mene, ni mene vreden« (Mt 10,37). V povezavi s tem je treba omeniti kar nekaj reči. Jezus je želel, da bi njegovi sledilci poznali ceno učenitva. Ko se posameznik odloči sprejeti Kristusa in se mu nameni slediti, to razjezi Hudiča. Nasprotovanja evangeliju nas ne bi smela presenetiti. Ker smo Satanu napovedali vojno, smo se podali v spopad proti vsem peklenskim silam. Jezus želi v tem odlomku izpostaviti, da resnični mir izhaja iz naše hoje za njim sredi bitke. Pri tem gre za zvestobo in zavez-

ništvo. Čeprav nas Jezus vabi, naj spoštujemo svojo družino, pa smo zavezani k višji zvestobi. Kadar Kristusa postavimo na prvo mesto v življenju in imamo zagotovilo o njegovi navzočnosti, v naše srce priteka mir.

Ponižni Kristus

Apostol Pavel je zapisal enega najpodrobnejših svetopisemskih opisov Kristusove ponižnosti. Nekateri teologi so ga naslovili »Slap Božje ljubezni«. V Flp 2,5-7 Pavel piše: »To mislite v sebi, kar je tudi v Kristusu Jezusu. Čeprav je bil namreč v *podobi Boga*, se ni ljubosumno oklepal svoje enakosti z Bogom, ampak je sam *sebe izpraznil* tako, da je *prevzel podobo služabnika* in postal podoben ljudem. Po zunanosti je bil kakor človek.« (Poudarki so dodani.) Bodite pozorni na kontrast med izrazoma »podoba Boga« in »podoba služabnika«. Grška beseda za »podobo« je »morphe«, ki se lahko prevede tudi z izrazoma »bistvo« ali »značaj«. Jezus je bil enak Očetu v samem bistvu svojega značaja. Z njim je vso večnost obstajal kot *soenak* in *sovečen*. Sam sebe je »izpraznil« prednosti in pravic, ki jih je imel kot enak Bogu, ter postal človek. Toda ne samo to; postal je najmanj vreden človek – služabnik. A ne kateri koli služabnik; postal je ponižen in poslušen služabnik. A ne samo to; na križu je umrl najhujše smrti. Jezus, naš večni Gospod, naš vsemogočni Stvarnik, On, ki mu vsi služijo, je postal služabnik vseh. Njegovo življenje nazorno kaže, da požrtvovalna služba prinaša mir in trajno srečo.

Kristusovo življenje požrtvovalne in ljubeče službe je v popolnem nasprotju z zgodbo o dveh bratih, ki je zapisana v Lk 12,13-15. Ta mladeniča sta se prerekala o dediščini, ki jo bosta prejela od očeta. Eden od njiju je prišel Jezusa prosit, naj posreduje med njima. Toda Jezus je to odklonil in jasno povedal, da resnični mir in sreča izhajata iz dajanja in ne iz grabežljivosti. Zares srečni smo takrat, kadar osrečujemo druge, in ne, kadar manipuliramo z njimi, da bi dosegli tisto, kar mislimo, da bo osrečilo nas.

Ambicije, ponos in bistvo krščanstva

Med zadnjo večerjo, ki je bila eden najbolj svečanih dogodkov človeške zgodovine, so se učenci še vedno preekali, kdo od njih bo največji v Jezusovem kraljestvu. Na večer Kristusove izdaje in sojenja so še vedno verjeli, da bo ustanovil kraljestvo na zemlji; ko bo do tega zares prišlo, so želeli zasesti vodilne položaje. To ni bilo prvič, da so se prepirali o tem, kdo bo največji v njegovem kraljestvu. V Mt 20,20-28 je zapisana zgodba, ki razkriva bistvo krščanstva in prepričljivo opiše, kaj pomeni biti Kristusov sledilec.

Jezus se je zadnjič podal v Jeruzalem. Učencem si je zaman prizadeval pojasniti, da bo kmalu izdan, sojen, po krivem obsojen in križan. Njihove predstave o Mesiju so jim preprečevale, da bi razumeli pravo naravo njegovega poslanstva. Njegove besede so prefiltrirali skozi zmotne zamisli o posvetni veličini, ki je polnila njihove misli. Prav ideje o veličini novega kraljestva in posvetnem ugledu so bile osnova za prošnjo, ki jo je Janezova in Jakobova mati naslovila na Jezusa.

»Dejala je: 'Ukaži, naj ta dva moja sinova sedita v tvojem kraljestvu, eden na tvoji desnici in eden na tvoji levici'.« (Mt 20,21)

Jakob, Janez in Peter so bili Kristusovi najtesnejši sodelavci. Ali ni Jezus malo pred tem dejal: »Resnično, povem vam: Ko bo Sin človekov ob prerojenju sveta sédel na prestol svojega veličastva, boste tudi vi, ki ste šli za menoj, sedeli na dvanajstih prestolih in sodili dvanajst Izraelovih rodov.« (Mt 19,28)

Ali ni bilo potemtakem logično, da sta Jakob in Janez mislila, da si bolj kakor kdor koli drug zaslužita biti čim bližje njegovemu prestolu, če bo v Jeruzalemu, kamor je bil namenjen, res vzpostavil večno kraljestvo? Ves čas njegovega poslanstva sta mu bila blizu. Bila sta njegova zaupnika in najbližja sledilca. Prepričana sta bila, da si zaslužita častni in privilegiran položaj.

Drugi učenci so bili opazno vznemirjeni zaradi njunega poskusa, da se prerineta na prvo mesto v kraljestvu. Jezusov odgovor učencem je brezčasen; naslavlja samo bistvo avtentičnega krščanstva. Poklical jih je k sebi in jim rekel: »Veste, da vladarji gospodujejo nad narodi in da jim velikaši vladajo. Med vami pa naj ne bo tako, ampak kdor hoče postati med vami velik, naj bo vaš strežnik, in kdor hoče biti med vami prvi, naj bo vaš služabnik, tako kot tudi Sin človekov ni prišel, da bi mu stregli, ampak da bi stregel in dal svoje življenje v odkupnino za mnoge.« (Mt 20,25-28)

Načelo tega sveta je pohlep; načelo Kristusovega kraljestva je radodarnost. Načelo tega sveta je postavljanje sebe v ospredje; načelo Kristusovega kraljestva je požrtvovalnost. Načelo tega sveta je osredotočenost nase; načelo Kristusovega kraljestva je osredotočenost na druge. Jezus je poznal misli učencev, zato je naslovil samo bistvo krščanskega življenja. Pravi, da imajo mogočni ljudje res oblast nad drugimi. Mogočnejš je gospodar, čigar ukaze morajo drugi nemudoma ubogati. Takšen človek samo z besedo zahteva pomoč in že je zadovoljena vsaka njegova potreba. Na primer rimski vladar s posebnimi pravicami in privilegiji, obdan s spremstvom; mogotec z vzhoda s svojimi služabniki; zemljiški lastnik s svojim premože-

njem. Svet meni, da so to mogočni ljudje, toda po Kristusovi oceni je samo služba znamenje veličine. Veličina ne pomeni ukazovati drugim, naj za nas opravijo določene reči. Nasprotno; pomeni, da mi delamo za druge. To je krščanska revolucija, ki svetovna merila obrača na glavo in prinaša drugačne vrednote.

»V kraljestvih tega sveta je položaj pomenil samopoviševanje. Menili so, da ljudstvo obstaja zaradi koristi vladajočega sloja. Vpliv, bogastvo in izobrazba so voditeljem zagotavljali mnogo možnosti za obvladovanje množice za svojo korist. Veljalo je, da višji razredi mislijo, odločajo, uživajo in vladajo, nižji pa ubogajo in služijo. O veri kot tudi o vseh drugih zadevah je odločala oblast. Od ljudstva se je pričakovalo, da verjame in izpolnjuje, kar ukazujejo njihovi nadrejeni. Človek je bil popolnoma oropan svoje pravice, da samostojno misli in odloča o sebi.

Kristus je ustanovil svoje kraljestvo na drugačnih načelih. Ljudi je učil, naj ne vladajo, temveč služijo. Močnejši morajo prenašati slabosti slabotnih. Moč, položaj, nadarjenost in izobrazba obvezujejo tiste, ki jih imajo, da služijo svojim bližnjim.« (Ellen G. White, 2020: *Jezusovo življenje*, str. 479)

Uporaba

Med razmišljanjem o Jezusovem življenju se spreminjamo in postajamo podobni njemu, ki ga občudujemo. Kadar v *Svetem pismu* opazujemo njegovo milost, usmiljenje, sočutje in dobroto, mu postajamo vse bolj podobni. Njegovo požrtvovalno življenje nas navdihne, da postanemo pozorni na potrebe drugih. Nekdo je zelo dobro povedal: »Človek, ki je poln sebe, je zelo prazen.« Da bi poglobili ključne teme tega nauka, je spodaj opisana praktična naloga za ta teden:

1. Najdi miren kraj, kjer boš sam, in prosi Boga, naj ti pomaga opaziti določeno potrebo človeka, ki živi v tvoji bližini.
2. Ko ti bo Sveti Duh pokazal potrebo v posameznikovem življenju, prosi Boga, naj ti pokaže, kako mu lahko pomagaš. Morda bo to povabilo na večerjo osamljeni starejši osebi, varstvo otroka matere samohranilke, tolažba osebe z rakom, spodbujanje najstnika ali nudenje učne pomoči otroku.
3. Odloči se nameniti svoj čas za to, da prineseš blagoslov komu v krogu svojega vpliva. Ko boš postal v blagoslov drugim, boš tudi sam obilo blagoslovljen.

4. CENA POCITKA

Splošni pregled

Ta teden bomo proučevali eno najbolj žalostnih poglavij Davidovega življenja. Izraelski kralj je zlorabil od Boga dano avtoriteto in zapeljal v greh ženo enega svojih vojakov. Urijá je bil vojščak v njegovi vojski, ki se je zanj bojevala za zmago. Medtem pa je kralj izkoristil njegovo odsotnost.

Ko je Batséba zanosila, si je prizadeval prikriti svoj greh. Urijája je povabil, naj pride domov in nekaj časa preživi z ženo. Toda vojščak je pokazal izjemni značaj in odklonil stopiti v svoj dom, medtem ko se vojska bori proti sovražniku.

Ker Davidov prvotni načrt ni uspel, je Joabu – poveljniku svoje vojske – ukazal, naj Urijája pošlje v prve bojne vrste, kjer bo gotovo padel. Njegovo poželenje je vodilo v grešno dejanje, ki je nato porodilo načrt za umor nedolžnega človeka. Hudičeve skušnjave so načrtovane tako, da cilja-jo na našo najšibkejšo točko. Hudič bo izrabil ranljivo mesto v našem značaju, da bi nas zapeljal v greh.

David je po zgodbi, ki mu jo je povedal prerok Natan, spoznal svojo krivdo. Zlomljenega srca je v bolečini priznal svoj neznosni greh. Njegovo kesanje je bilo globoko in iskreno. V Psalmu 51 je zapisana njegova iskrena prošnja za odpuščanje in spremembo srca. Bog je odgovoril na njegovo molitev. Kralju je bilo odpuščeno, toda to ni pomenilo, da se bodo tragične posledice greha izničile. David je na različne načine doživel grozljive posledice svojega grešnega dejanja. Kot Božji otrok, ki mu je bilo odpuščeno, je stopil v nebeški počitek, toda kljub temu je izkusil boleče posledice greha.

Razlaga

Eno od vprašanj, ki se nam porodi med proučevanjem Davidove nezakonite afere z Batsébo, je, zakaj je Bog v *Sveto pismo* umestil tako prostaško zgodbo. Čemu razkriti osebne podrobnosti Davidovega življenja? Mar ne bi bilo dovolj, da bi pisalo le to, da je grešil, se pokesal in prejel odpuščanje? Konec zgodbe. Odkrijmo, kaj nas Bog želi naučiti s tem dogodkom.

V tem odlomku najdemo vsaj štiri globoko pomembne nauke. 2 Sam 11,1 je izredno pomenljiva vrstica. *Sveto pismo* v nekaj besedami izpostavi madež na Davidovem značaju. V deželi je bila pomlad; Izrael se je znašel v resnem sporu s svojimi sovražniki. Navadno so bili kralji tisti, ki so popeljali vojsko v spopad, toda David je v boj poslal poveljnika Joaba. Besedilo pravi: »David pa je ostal v Jeruzalemu.« Pogumni kralji se bojujejo s svojo

vojsko. Utrujene vojake spodbujajo in opogumljajo, naj ne odnehajo. David pa se je odločil ostati v palači in uživati v kraljevskih radostih, medtem ko so njegovi možje trpeli in umirali na bojišču. Prvi nauk Davidovega padca je ta: Kadar ne opravljamo svojih dolžnosti in se vdajamo prijetnim poželenjem ter ne delamo tega, kar je prav, postanemo lahka tarča Satanovih zapeljivih skušnjav.

Drugi nauk izhaja neposredno iz prvega. Satan napade, ko najmanj pričakujemo. David ni pričakoval, da ga bo tistega večera med sprehodom po strehi palače očarala lepota žene drugega moškega. V Prg 4,23 piše: »Z vso skrbjo varuj svoje srce, kajti iz njega izvira življenje.« Te besede je zapisal Salomon, Batšébin drugi sin. Verjetno je vedel za očetov greh. Kadar ne varujemo srca, smo tarča Satanovih napadov. Zato je Jezus učencem dejal: »Bedite in molíte, da ne pridete v skušnjava! Duh je sicer voljan, a meso je slabotno.« (Mr 14,38) Prav to je bila Davidova težava. V trenutku neprevidnosti so ga njegove mesene slabosti napeljale v greh, ki je dodobra spremenil potek njegovega življenja.

Grešne misli vodijo v grešna dejanja

Greh se začne v mislih. Davidov poželjiv pogled je vodil v naslednji korak – vdal se je spolnim fantazijam. Ko so te usmerjale njegova dejanja in je k Batšébi poslal svoje sle, je stopil na Satanovo področje. Njegovi vzgibi, ki jih ni usmerjal Sveti Duh, so vodili v neprimerno, grešno dejanje. Tu se skriva tretji nauk. Čeprav si je David prizadeval zakriti afero z Batšébo, greh nikoli ne ostane dolgo prikrit. Besede, ki jih je Mojzes pred stoletji namenil Izraelcem, so se uresničile v Davidovi izkušnji: »Če pa ne storite tako, glejte, ste grešili proti Gospodu in vedite, da vas bo vaš greh našel.« (4 Mz 32,23) Grehi, storjeni pod krinko teme, bodo nekega dne prišli na površje, kjer jih bo obsijala bleščeča svetloba. »Ni je namreč stvari, ki bi bila nevidna pred njim. Pred njegovimi očmi je vse razgaljeno in odkrito. Njemu bomo dajali odgovor.« (Heb 4,13)

Davidov greh ni dolgo ostal skrit. Batšéba je zanosila. Urijá je umrl. Prerok Natan je kralja soočil s sosledjem njegovih grešnih dejanj. Skrivni greh bo nekoč prišel na dan. Mojzesove besede odmevajo v času: »Vaš greh [vas bo] našel.« (4 Mz 32,23) Četrty nauk prvega dela te zgodbe je: Čeprav se je David zjokal, priznal greh, obžaloval grešno dejanje in dobil Božje odpuščanje, so posledice greha ostale.

Greh je rak, ki uniči vse, česar se dotakne

»Edwin Cooper je bil znan po vsej Ameriki, toda le redko kdo je poznal njegovo pravo ime. Prihajal je iz družine cirkuških klovnov. Nasto-pati je začel, ko je bil star komaj devet let. Po tem, ko je pustil službo v cirkusu Barnum in Bailey, je kot klovn Bozo v 50. letih 20. stoletja redno nastopal na televiziji. Poleg tega, da je zabaval mlado in staro, je svoje 'kolege in partnerje' vsak teden opozoril, naj se naročijo na preventivni pregled za odkrivanje raka. A Cooper je bil tako zaposlen, da ni upošteval svojega nasveta. Ko so mu odkrili raka, je bilo prepozno za zdravljenje. Pri 44. je umrl za boleznijo, pred katero je svaril mnoge. Greh je veliko smrtonosnejši od najbolj agresivnega malignega raka. Uniči vse, česar se dotakne. Vse od Adamovega in Evinega padca do danes ni postal nič manj škodljiv. To je cilj vsega Satanovega početja. Jezus je dejal: 'Tat prihaja samo zato, da krade, kolje in uničuje /.../' (Jn 10,10).« (No Laughing Matter,” v *Reading Eagle*, 5. 7. 1961, dostopno na ministry127.com/resources/illustration/no-laughing-matter, 4. 2. 2020)

Davidov greh je imel smrtonosne posledice

Posledice njegovega greha so bile vidne tako v njegovem življenju kakor tudi v življenju njegove družine. Otrok, ki ga je dobil z Batšébo, je zbolel in umrl. Njegov sin Amnon je posilil in oskrnil polsestro Tamaro. Njen brat Absalom je čez dve leti, ker je bil še vedno jezen, naročil Annov umor. Davidovo življenje je bilo polno žalosti, trpljenja in razočaranja. Njegov tretji sin Absalom mu je bil najbolj pri srcu. Bil je čeden, družaben, pustolovski in očarljiv; očaral je srce vsega Izraela. Kasneje se je uprl očetovi oblasti in bil ubit v vojni. To je Davidu zlomilo srce. Greh se je v njegovem življenju razširil kakor rak. Čeprav mu je Bog odpustil, so ga posledice močno pestile. Eden mogočnih naukov te zgodbe je, da greh prinaša tragične posledice. Toda Bog je kljub temu zmeraj pripravljen odpustiti in obnoviti naše življenje.

Analiza Davidove prošnje za odpuščanje: Psalm 51.

V tem psalmu je zapisana ena najmogočnejših molitev *Svetega pisma*. Je Davidova iskrena želja po odpuščanju, ker je zagrešil prešuštvo. Med branjem te molitve se nas dotakne pristnost Davidovega priznanja in njegova boleča iskrenost. Ni iskal izgovorov za svoj greh. Boga je prosil za usmiljenje, odpuščanje in naklonjenost. Bodite pozorni na glagole, ki jih je zapisal: »Izkaži mi milost /.../, izbriši moje pregrehe /.../, operi [me] /.../,

očisti [me] /.../. Zakaj svoje pregrehe priznavam, moj greh je vedno pred mano. /.../ Čisto srce, o Bog, mi ustvari /.../. Ne poženi me izpred svojega obličja /.../. Vrni mi veselje svojega odrešenja ...» (Ps 51,3-14) Med branjem te molitve lahko skoraj slišimo njegove iskrene besede; našega srca se dotakne njegovo odkrito priznanje. Izredno dobra novica je, da Bog ne zavrne »potrtega in pobitega srca« (Ps 51,19). Ellen G. White je zapisala: »Jezus ima rad, da pridemo k njemu takšni, kakršni smo, grešni, nebogljeni in odvisni. Predenj lahko stopimo z vsemi svojimi slabostmi, neumnostjo in grešnostjo ter spokorniško pademo pred njegove noge. Njegova slava je, da nas objame z rokami svoje ljubezni, obveže naše rane in nas očisti sleherne nečistosti« (Ellen G. White, 2014: *Pot h Kristusu*, str. 45). David je doživel očiščujočo moč Kristusovega odpuščanja. Njegov odnos z Bogom je bil obnovljen, njegov duh pa poživljen. Ker ga je Bog ljubil, mu odpustil, ga očistil in spremenil, se je znova podal na pot služenja njemu.

Uporaba

Greh je dvorezni meč. Ne prinaša le sramu, krivde in obsodbe, temveč tudi brezup in malodušje. Ko nam Hudič nastavi past, v katero se ujamemo, je njegov naslednji korak prepričati nas, da smo brezupen primer. Sejanje malodušja je njegovo najmočnejše orožje. Spodaj so naštet tri dejstva, ki se jih je dobro spomniti, kadar podležemo skušnjavi:

1. Kristus hrepeni po tem, da k njemu prideš takšen, kakršen si. Če predenj prideš iskrenega srca kakor David in ne poskušaš opravičiti svojega greha, boš tudi ti prejel Božje odpuščanje.
2. Kristus ni nikdar pregnal ali zavrnil nikogar, ki je iskreno iskal njegovo milost. Zagotavlja nam: »Kdor pride k meni, ga nikoli ne bom zavrnil.« (Jn 6,37)
3. Njegove obljube o odpuščanju in obnovi so gotove kakor njegov večni prestol. Tvoja čustva niso zanesljiv pokazatelj tega, ali ti je bilo odpuščeno. Morda čutiš, kakor da ti ni bilo. Morda še vedno občutiš krivdo, toda na podlagi Božje besede si lahko prepričan, da so tvoji grehi odpuščeni in da si Božji otrok.

5. »PRIDITE K MENI ...«

Splošni pregled

Ali se vam je vaše breme kdaj zdelo pretežko? Ali ste kdaj čutili, da je vaša raven stresa dosegla skrajno mejo in da ne morete več? Nauk tega tedna ponuja praktične rešitve za čas, ko se znajdemo na prelomni točki. Ne glede na to, ali je naše breme izredno težko ali razmeroma lahko, nas Jezus vabi k sebi, kjer se bomo lahko odpočili.

Ključno besedilo proučevanja tega tedna je Mt 11,26-28: »Pridite k meni vsi, ki ste utrujeni in obteženi, in jaz vam bom dal počitek. Vzemite nase moj jarem in učite se od mene, ker sem krotak in v srcu ponižen, in našli boste počitek svojim dušam; kajti moj jarem je prijeten in moje breme je lahko.« Ali ste v tej Kristusovi izjavi opazili tri tribesedne ukaze (tako je v angleščini; v slovenščini ima zadnja štiri besede, op. prev.)? Najprej reče: »Pridite k meni /.../«. On je vir našega mira in vrecel naše moči. Samo On lahko dvigne naše breme. Zares, samo On lahko resnično olajša neobvladljiv stres, ki ga čutimo od časa od časa. Naslednji tribesedni ukaz je »Vzemite moj jarem«. Voli so vpreženi v jarem, da bi služili. Kadar smo s Kristusom povezani v službi drugim, naše breme postane lažje. Ta teden se bomo poglobili v to, kaj pomeni biti »vprežen« s Kristusom. Tretji ukaz je »Učite se od mene«. Jezus je na svojih ramenih nosil težo tega sveta, a je kljub temu živel v ozračju božanskega mira. Izzivi, s katerimi se je soočal, ga niso vznemirili. Ta teden si bomo podrobneje ogledali ta odlomek, še posebej Jezusovo hrepenenje po tem, da bi ljudje v njem našli počitek in mir.

Razlaga

Neka zgodba govori o starem kmetu, ki je z vrečo krompirja na ramenih hodil po ozki in blatni podeželski poti. Njegova ramena so bila upognjena; njegov korak je bil utrujen in počasen. Bil je zelo vroč poletni dan in po starčkovem čelu je tekel pot. Na vpreženem vozu se mu je približal sosed in ga vprašal, ali potrebuje prevoz. Vesel je splezal na zadnji del voza. Med vožnjo je sosed opazil, da moški na svojem hrbtu še vedno drži vrečo krompirja. Obrnil se je in dejal: »Priatelj, odpočij se. Odloži svojo vrečo.« Zgodba pravi, da je starec odgovoril: »Bil si tako prijazen, da si mi ponudil prevoz. Najmanj, kar lahko naredim, je, da nosim svoje breme.« Čeprav je zgodba izmišljena, dobro ponazarja bistvo nauka tega tedna. Povsem mogoče je, da še vedno nosimo svoje breme, čeprav smo že prišli k Jezusu. Zveličar hrepeni po tem, da nas razbremeni stresa, ki ga

doživljamo med nošenjem svojih bremen. Sam si želi nositi naš tovor. Proučimo, kako se lahko osvobodimo bremen, ki nas pogosto oropajo sreče.

Pridite k Jezusu

Kaj pomeni Jezusovo vabilo, naj pridemo k njemu? *Priti* je pristo-voljna odločitev. *Priti* pomeni osebno izbiro. Jezus je vsakomur dal svobodo izbire. Ne želi nas siliti. Ne bo pritiskal na nas. Milostljivo nas vabi in spodbuja po svojem Duhu. Toda odločiti se moramo sami. *Priti* pomeni zaupati mu, da je zmožen dvigniti naše breme. Prihajamo z vero in zaupanjem, da je mogočnejši od naših težav ter večji od stisk in izzivov. Ellen G. White je zapisala ta opogumljajoč uvid: »'Pridite k meni,' se glasi njegovo vabilo. Kakršne koli so tvoje skrbi in nadloge, povej svoj primer Gospodu. Tvoj duh bo okrepljen, da bo zdržal. Našel se bo izhod, da se rešiš ovir in težav. Kolikor bolj se zavedaš svoje nemoči in nebogljenosti, tem močnejši boš postal v njegovi moči. Kolikor težje je tvoje breme, toliko bolj blažen bo počitek, ko ga boš preložil na Nosilca bremen.« (Ellen G. White, 2020: *Jezusovo življenje*, str. 283)

Vpreženi z Jezusom

Ko pridemo k njemu, nas povabi, naj vzamemo njegov jarem. Te besede, ki so poslušalcem prvega stoletja zvenele domače, se nam morda zdijo nenavadne. William Barclay v svojem svetopisemskem komentarju v povezavi z Mt 11,28-30 razloži Jezusove besede o jarmu: »Jezus nas vabi, naj si na svoja ramena naložimo njegov jarem. Judje so frazo *vzeti jarem nase* razumeli kot znak podrejenosti. Govorili so o jarmu zakona, jarmu zapovedi, jarmu kraljestva in Božjem jarmu.« Vzeti Kristusov jarem pomeni podrediti se njegovi volji. Ko so vola vpregli v jarem, je bil podrejen vodstvu svojega gospodarja.

Barclay meni, da je bil pomen Kristusovih besed še globlji: »Morda je Jezus besede za svoje vabilo vzel iz neposredne okolice. Rekel je: 'Moj jarem je prijeten.' V grščini je beseda, ki jo prevajamo s *prijeten, chrēstos* in pomeni prilegajoč. V Palestini so bili volovski jarmi narejeni iz lesa; vola so pripeljali k delavcu, ki ga je izmeril. Nato je delavec naredil nekakšen »osnutek« jarma. Potem ko ga je zopet pomeril na volu, ga je skrbno prilagodil, da se je dobro prilegal in ni nadlegoval vrata potrpežljive živali. Jarem je bil narejen po meri, da se je popolnoma prilegal volovemu vratu.«

Kaj mislite, ali je Jezus v svoji tesarski delavnici v Nazaretu izdeloval jarme? Barclay pripoveduje legendo o tem, da je Jezus »izdeloval najboljše volovske jarme v vsej Galileji in da so ljudje z vse dežele hodili k njemu, da bi kupili najbolj spretno narejene jarme«. Ali si predstavljate napis nad Jezusovo tesarsko delavnico »Tukaj so doma najboljši jarmi v Galileji«?

Jarem, ki ga je Jezus položil na naš vrat, da bi nas povezal s seboj, se dobro prilega. Jezus postane naš sodelavec v službi in je vprežen z nami. Želi nam povedati: »Življenje, ki vam ga dajem, ni breme; vaša naloga je bila narejena po meri, ki vam je prav.« Vse, kar prejmemo od Boga, je narejeno tako, da natanko ustreza našim potrebam in zmožnostim. Apostol Pavel je dejal: »Znašli ste se le pred človeško preizkušnjo, Bog pa je zvest in ne bo dopustil, da bi bili preizkušani čez svoje moči, ampak bo ob preizkušnji tudi omogočil izhod iz nje, da jo boste mogli prestati.« (1 Kor 10,13) Kadar smo vpreženi z Jezusom, lahko z gotovostjo vemo, da nas bo okrepil za premagovanje skušnjav, preizkušenj ali stisk, s katerimi se soočamo. Počitek, ki ga daje Kristus, je v resnici zagotovilo, da je na naši strani in si prizadeva, da bi uspevali v vseh življenjskih preizkušnjah.

Ellen G. White nadaljuje: »'Vzemite nase moj jarem,' pravi Jezus. Jarem je orodje službe. Živina se vpreže v jarem, da bi delala. Jarem je nujen, da bi lahko delala uspešno. S to prisposodbo nas Kristus uči, da smo poklicani v službo, dokler živimo. Nase moramo vzeti njegov jarem, da bi lahko bili njegovi sodelavci. Jarem, ki nalaga službo, je Božji zakon. Veliki zakon ljubezni, razodet v Edenu, objavljen na Sinaju in v novi zavezi napisan v srce, je to, kar povezuje človeka z Božjo voljo. Če bi bili prepuščeni slediti svojim nagnjenjem in iti tja, kamor nas vodi naša volja, bi se znašli v Satanovih vrstah in privzeli njegove lastnosti. Zato nas Bog zavezuje k svoji volji, ki je dragocena in plemeniti. Želi, da se potrpežljivo in modro lotimo dolžnosti službe.« (Ellen G. White, 2020: *Jezusovo življenje*, str. 283) Vzeti nase njegov jarem pomeni podrediti se njegovi volji. Prav podrejenost njegovi volji prinaša največjo možno svobodo in neprimerljiv občutek miru.

Učite se od Jezusa

Zadnji od treh Jezusovih ukazov v tem odlomku je »Učite se od mene«. Med proučevanjem Kristusovega življenja bomo opazili, da se ena od prevladujočih tem neprestano ponavlja: Kristusova popolna predanost izpolnjevanju Očetove volje. V Jn 8,29 je dejal: »On, ki me je poslal, je z menoj. Ni me pustil samega, kajti jaz vedno delam to, kar je všeč njemu.« V posredniški molitvi, zapisani v Jn 17, je molil: »/.../ da bi bili vsi eno,

kakor si ti, Oče, v meni in jaz v tebi, da bi bili tudi oni v naju, da bo svet veroval, da si me ti poslal.« (Jn 17,21) Jezus in Oče sta bila trdno povezana. Jezus se niti enkrat med svojim življenjem na zemlji ni odločil ravnati v nasprotju z Očetovo voljo. Celó v najtežjem trenutku življenja se je popolnoma podredil Očetovi volji. V Getsemaniju, ko je usoda sveta visela na nitki in je Satan njegovo srce stiskal z najhujšimi skušnjavami, je molil: »Moj Oče, če je mogoče, naj gre ta kelih mimo mene, vendar ne, kakor jaz hočem, ampak kakor ti.« (Mt 26,39) Kadar so naše srce in misli eno z Jezusovim, bomo prejeli popoln mir. Kadar med nami in Zveličarjem ni nobene ovire, čutimo mir. Greh je motilec mira. Uničen odnos med nami in Jezusom ruši naš mir. Kadar pridemo k njemu, hrepeneč po tem, da bi izpolnjevali njegovo voljo in bili vpreženi z njim za službo drugim, nam zagotavlja: »/.../ našli boste počitek svojim dušam.« (Mt 11,29)

Uporaba

Ali je v tvojem življenju kaj, kar ovira tvojo popolno predanost Jezusu? Ali ti kaj preprečuje, da prideš k njemu? Mnogi menijo, da se morajo prej pokesati za grehe in opustiti svoje grešne navade. Resnica je, da moramo k Jezusu priti prav takšni, kakršni smo, z vsemi svojimi slabostmi, obremenjeni s krivdo in omadeževani s slabostmi svojega mesa. Sprejel nas bo z razširjenimi rokami. Spodbudil nas bo h kesanju in sprejel naše priznanje. Na nas gleda kot na svoje sinove in hčere. Dal nam bo moč za zmago. Vpreženi v Kristusov jarem postanemo nova bitja. Ta teden poskusi dan začeti s temi besedami:

1. »Jezus, danes prihajam k tebi. Priznavam, da si Vir mojega mira, namena in sreče. Svojo voljo podrejam tvoji in pred tvoje noge polagam vse svoje načrte.«
2. »Pokaži mi to, kar se v mojem življenju ne sklada s tvojo voljo. Prosim, opozori me na področja, kjer so moja naravnost, čustva, želje in navade v nasprotju s tvojo voljo. Danes je moja največja želja ugoditi tebi.«

6. NAJTI POCITEK V DRUZINSKIH VEZEH

Splošni pregled

Morda se bo mnogim ljudem naslov nauka tega tedna zdel malce nenavaden. Le kako lahko najdemo počitek v družinskih vezeh, če je naša družina disfunkcionalna? Kaj če je naš oče avtoritativen in ukazovalen? Morda nimamo stikov z mamo ali pa so ti redki. Kaj če med sorojenci vlada močna tekmovalnost? Seveda obstajajo tudi družine s tesnimi medsebojnimi vezmi. Dom bi moral biti kraj podpore in ljubezni. Toda ni zmeraj tako ...

Ohrabri nas lahko Jožefova izkušnja. Ljubosumni bratje so ga zavnili in prodali za sužnja; bil je ločen od svoje družine, obsojen po krivem in vržen v ječo; kljub temu je ohranil vero. Preizkušnje, ki so ga doletele, mu niso vzele poguma; pomagale so mu okrepiti zaupanje v Boga. Bog je preizkušnje uporabil, da bi oblikoval njegov značaj in ga pripravil na častni položaj v Egiptu. Nekega dne bo kot zaupanja vreden svetovalec in gospodar obilnih dobrin s faraonom sedel na egiptovskem prestolu.

V nauku tega tedna se bomo osredotočili na dve večni resnici. Prvič, življenjske preizkušnje in težave nikakor ne pomenijo, da nas je Bog pozabil ali nas manj ljubi. Njegova ljubezen nas spremlja, kjer koli smo in ne glede na to, kaj nam prinese življenje. Drugič, izzivi, s katerimi se soočamo, nas pogosto pripravijo na nekaj veliko večjega od tega, kar smo si sploh kdaj predstavljali. Bog ima rešitev in si prizadeva doseči namen, ki ga ima za naše življenje. Jožefova zgodba govori o mladeniču, ki je kljub disfunkcionalnim družinskim odnosom ostal zvest Bogu, ta pa ga je uporabil, da je rešil Jožefovo družino in obnovil pretrgane odnose.

Razlaga

Inovativna študija z naslovom *Zibelke uspeha* je analizirala otroške izkušnje več kakor 400 posameznikov, ki so po mnenju psihologov Victorja in Mildreda Georgea Goertzela veljali za »uspešne«. Beseda »uspešen« je razložena kot boljši ali takšen, ki je odličen na svojem področju, a ne zaradi svojih naravnih talentov. Pod drobnogled sta vzela znanstvenike, politike, filmske zvezdnike, podjetnike, avtorje, dramatike in športnike. Vprašala sta se, ali so izkušnje iz zgodnjega otroštva oblikovale prihodnost teh izjemnih posameznikov.

Kar sta odkrila, ju je močno presenetilo. Mnogi so doživeli otroško travmo; nekateri so v otroštvu bolehal; drugi so odraščali v disfunkcionalni družini; tretji so doživeli hude udarce. Nekaj teh ljudi je odraščalo v

ljubečem in podpornem okolju. Šokantna ugotovitev te študije je, da so naše odločitve in odkritje pravega življenjskega smisla pomembnejši od okolice ali genov, kadar gre za naš doprinos družbi in uspehe, ki smo jih zmožni doseči.

To je gotovo držalo v Jožefovem primeru. Za trenutek razmislimo o njegovih podedovanih lastnostih. Njegovi predniki – Abraham, Izak in Jakob – so bili grešniki. V njegovem družinskem drevesu so bili lažnivci in kradljivci. Odraščal je v disfunkcionalni družini. Očetova pristranskost je razjezila brate. Bili so ljubosumni, pohlepni in zagrenjeni. Rešitev so videli v tem, da se znebijo Jožefa. Razmislimo o njegovi življenjski poti, pri čemer imejmo v mislih tudi lastnosti njegovih prednikov in družinsko okolje.

Jožefovi izzivi

Jožef je bil prodan za sužnja, ko je bil star 17 let (1 Mz 37,2). V Egiptu je vdano služil na potifarjevem domu, potem pa je bil po krivem obsojen in vržen v ječo. Celó ko je uspešno razložil pekove in točajeve sanje (po treh dneh je bil točaj osvobojen in znova postavljen za faraonovega točaja, kakor je predvidel Jožef), je še dve leti gnil v zaporu. Šele ko je faraon sanjal o sedmih debelih in sedmih suhih kravah ter o sedmih polnih in sedmih praznih klasih, se je točaj spomnil Jožefa. Glede na 1 Mz 41,46 je bil Jožef takrat star 30 let. Minilo je 13 težkih let, toda vseskozi je ostal zvest Bogu. Njegova neomajna vera, izjemna integriteta in jasnovidna modrost so naredile vtis na faraona; postal je drugi najpomembnejši človek v egiptovskem kraljestvu.

Jožefova zvestoba in Božji blagoslovi

Jožef se je v 13 letih marsičesa naučil. Svetopisemsko poročilo pravi: »Gospodar je videl, da je Gospod z njim in da mu Gospod daje, da v njegovih rokah uspeva vse, česar koli se loti.« (1 Mz 39,3) Jožefova preteklost ni določala njegove sedanjosti. Bogu je ostal zvest celo v najtežjih okoliščinah, Bog pa mu je bil naklonjen. Ko je potifarjeva žena od njega večkrat zahtevala, naj spi z njo, se ni dal pregovoriti. Njegov odgovor se je glasil: »/.../ Kako naj torej storim tako veliko hudobijo in se pregrešim zoper Boga?« (1 Mz 39,9) Ko je bil po krivem vržen v ječo, so njegove vodstvene sposobnosti in brezmadežni značaj naredili vtis na ječarja. Znova je dobil položaj vodje in Bog ga je podpiral. *Sveto pismo* pravi: »Gospod pa je bil z Jožefom in mu je izkazoval dobroto. Dal mu je naklonjenost v očeh načelnika ječe.« (1 Mz 39,21) Potem ko je točaju in

peku razložil sanje, ni bil pretirano v skrbeh, ker je ostal v ječi. Še vedno je bil odločen, da bo zaupal Bogu in pri vsakodnevnih opravilih dal vse od sebe. Ko je končno dobil priložnost faraonu razložiti sanje, zaslug ni pripisoval sebi. Dejal je: »Ne jaz, Bog bo odgovoril faraonu, kar mu je v blagor.« (1 Mz 41,16) Ko je faraon razumel sanje in njihov pomen, je Jožefu naročil, naj zgradi žitnice, kjer bodo med sedmimi leti obilja shranili presežek žita. Spoznal je, da je nad njim »Božji duh« in da je »razumen in moder« (1 Mz 41,38.39).

Jožefovi geni in okolje niso določili njegove prihodnosti; določila jo je njegova odločitev, da zaupa Bogu. Naslednji navedek govori o vrednosti pozitivnih odločitev ne glede na okoliščine: »Odličnost ni nikoli naključje. Vedno je rezultat velikega namena, iskrenega truda in inteligentne izvedbe. Predstavlja pametno izbiro mnogih alternativ – izbira, ne slučaj, določa vašo usodo.« (Aristotel)

Jožefove preizkušnje so ga pripravile na uspeh

Najpomembnejši dejavnik Jožefove poslušnosti Bogu je bilo njegovo spoznanje, da življenjska situacija ne določa njegovega odnosa z Bogom. Bog je skrbel zanj, ga imel rad in ga krepil v vseh okoliščinah. Težave, ki so ga doletele, niso bile znak Božje nenaklonjenosti. Ravno nasprotno. Ellen G. White je zapisala: »Preizkušnje in ovire so Gospodova izbrana vzgojna sredstva in pogoji, ki jih je določil za uspeh. Ta, ki bere človeška srca, pozna njihov značaj bolje kakor sami. /.../

Dejstvo, da smo poklicani zdržati stiske, dokazuje, da Gospod Jezus vidi v nas nekaj dragocenega, kar želi razviti. Če v nas ne bi videl ničesar, kar bi povečevalo njegovo ime, ne bi zapravljajal časa za naše čiščenje. V talilno peč ne daje brezvrednega kamenja. Prečiščuje le dragoceno rudo. Kovač daje v ogenj železo in jeklo, da bi ugotovil, katera vrsta kovine sta. Gospod dovoljuje, da pridejo njegovi izvoljenci v topilno peč trpljenja, da bi se izkazalo, kakšen značaj imajo in ali jih bo lahko uporabil za svoje delo.« (Ellen G. White, 2018: *Zdravje na dosegu roke*, str. 320)

Trinajst let je Bog Jožefa pripravljajal na nekaj večjega. Jožef ni poznal Božjih načrtov. Niti v sanjah si ni predstavljal, da bo kdaj iz temne luknje šel naravnost v palačo. Bog pa je v svoji modrosti delal za njegovo dobro in je po njem načrtoval rešiti narod. Njegovo bivanje v Egiptu pa med obdobjem lakote ni rešilo le Egipčanov, temveč tudi njegovo družino, porajajoči izraelski narod.

Jožef nikdar ni pozabil, da ima Bog večni načrt za njegovo življenje. Izaija je čez več stoletij zapisal: »Zdaj pa tako govori Gospod, tvoj

stvarnik, o Jakob, tvoj upodabljavec, o Izrael: 'Nikar se ne boj, saj sem te odkupil, poklical sem te po imenu: moj si! Ko pojdeš čez vodo, bom s teboj, ko čez reke, te ne poplavijo, ko pojdeš skoz ogenj, ne zgoriš in plamen te ne bo ožgal'.« (Iz 43,1.2) Božja večna obljuba Jožefu in vsakemu sledilcu je, da je drag, spoštovan in ljubljen (Iz 43,4). Bog nas nikdar ne bo zapustil in pozabil (Heb 13,5). Želi nas ohrabriti in podpirati ne glede na naše okoliščine, preteklost in družinsko situacijo. Želi dvigniti naš pogled s tega, kar je, na to, kar bo nastalo po njegovi milosti. Želi nas navdušiti z velikimi načrti, ki jih ima za naše življenje.

Uporaba

Nekateri prihajajo iz čudovitih družin, ki jih podpirajo; toda mnogi prihajajo iz razdrtih družin ali domov, kjer okoliščine niso bile ali še vedno niso idealne. Ne glede na družinsko življenje pa bo vsakdo doživel težke preizkušnje. Nauk tega tedna ima eno osrednjo misel: Bog nas ne bo pozabil niti takrat, ko se bomo soočali z življenjskimi izzivi. Če se bomo kakor Jožef tudi v težkih trenutkih oklenili Boga, nas bo pripravil za nekaj veliko večjega od tega, kar si lahko predstavljamo.

1. V razredu preberite Ps 139,17.18. Pogovorite se o tem, kako te besede vplivajo na vas, kadar prestajate težke čase.
2. V Ef 2,19.20 je omenjena družina, katere del smo po Kristusu tudi mi. V razredu nekaj trenutkov namenite premišljevanju o teh vrsticah in temu, kaj vam pomenijo. Razmislite o zamisli, da smo po Jezusu »domačini pri Bogu«. Kaj to pomeni v praksi?

Čez teden se večkrat spomnite Jožefove izkušnje. Trinajst težkih let je ostal zvest Bogu. Tudi takrat je na njem počival Božji blagoslov. Zvestoba in zaupanje Bogu v tem trenutku nas bosta pripravila za prihodnost, ki presega našo domišljijo.

7. POCITEK, ODNOSI IN CELJENJE

Splošni pregled

Ta teden bomo proučevali o moči odpuščanja. Ob misli na odpuščanje se mnogim ljudem porodijo vprašanja. Kaj je odpuščanje? Če osebi, ki nas je zelo prizadela, odpustimo, preden se pokesa, ali s tem v resnici zagovarjamo njeno ravnanje? Ali odpustiti pomeni znova vzpostaviti tesen odnos s tem človekom? Ali odpuščanje zmeraj obnovi odnos?

Jožefovo življenje govori o moči odpuščanja. Jožef bi lahko gojil jezo do bratov, zagrenjenost do trgovcev s sužnji in zamero do Potifarja. Toda v njegovem življenju ni bilo sledi teh negativnih lastnosti. Bil je izjemen primer odpuščajoče milosti.

Ta teden si bomo ogledali, kako nas lahko odpuščanje osvobodi iz primeža zagrenjenosti. Odpuščanje nas spreminja in osvobaja sužnosti zameri. Jožefovo srce je bilo polno odpuščanja, še preden so ga bratje prosili zanj, čutil je namreč, da ima Bog zelo pomemben načrt za njegovo življenje. Njegove brate je več let mučila krivda. Pregarjal jih je spomin na bratov izraz na obrazu, ko so ga prodali trgovcem. Jožef jim je moral odpustiti, oni pa so potrebovali njegovo odpuščanje; le tako se je poškodovan odnos lahko začel obnavljati.

Med Jezusom in Jožefom je nekaj osupljivih podobnosti. Oba so izdali najbližji; bila sta po krivem obsojena; doletele so ju posledice dejanj, ki jih nista zagrešila. Oba sta odpustila in Bog ju je povišal. Ko je Jezus visel na križu in so njegove roke in noge prebadali žebli ter je kri tekla po njegovem telesu, je zavpil: »/.../ Oče, odpústi jim, saj ne vedo, kaj delajo.« (Lk 23,34) Ker nam je Jezus odpustil, lahko tudi mi odpustimo drugim. Prav to je tema nauka tega tedna.

Razlaga

Odpuščanje je stališče usmiljenja, ki ga zavzamemo v odnosu do tistih, ki so nam naredili krivico. To ne pomeni, da odobravamo njihovo grešno vedenje. Odpuščanje jih osvobodi našega obsojanja; s tem jim izkažemo prijaznost, ne glede na to, kaj so nam storili. Človek, ki si zares želi odpustiti, ne čaka, da bo oseba, ki ga je prizadela, pristopila in ga prosila odpuščanja. Odloči se odpustiti, čeprav si ta, ki je kriv, tega ne zasluži, saj se je Božja ljubezen tudi nas dotaknila takrat, ko si tega nismo zaslužili.

Ko je Jožef čez približno 20 let znova srečal brate, jim je odpustil, še preden so ga prosili za to. Jakob jih je poslal v Egipt, ker je bila v njihovi deželi huda lakota. Slišal je, da je v Egiptu na voljo dovolj hrane. Ker je

Jožef nadzoroval zaloge, so se morali za nakup žita oglasiti pri njem. Ker je bil oblečen kakor Egipčan in je z njimi govoril po tolmaču ter se je od takrat, ko so ga nazadnje videli, občutno postaral, ga niso prepoznali. Toda on je takoj vedel, kdo so. Ko jih je povprašal o njihovem ozadju in družini, je začutil, da iskreno obžalujejo preteklost.

Ko se je prepričal o njihovi iskrenosti, se je zlomil in začel neukrotljivo jokati. V 1 Mz 45,2 beremo: »Potem je glasno zajokal, tako da so slišali Egipčani in slišala je faraonova hiša.« Njegova ljubezen do njih je premagala zamero zaradi dejanja, ki so ga zagrešili pred mnogimi leti. Njegovo srce je bilo napolnjeno z odpuščajočo ljubeznijo. Ko je povedal, kdo je, so se bratje ustrašili, da se jim bo maščeval, saj je imel izredno moč. Toda Jožef je videl širšo sliko. Razumel je Božji véliki načrt. Na njihovo zaskrbljenost se je odzval z besedami: »Toda zdaj se nikar ne žalostite in si ne očitajte, da ste me prodali sem! Kajti Bog me je poslal pred vami, da vas ohrani pri življenju.« (1 Mz 45,5) Hudič si je prizadeval uničiti Božje načrte za Jožefovo življenje, toda Bog je čudežno posredoval. Svoj namen je dosegel kljub grešnim in zahrbtnim dejanjem njegovih bratov. Po Jakobovi smrti je Jožef svoji družini znova zagotovil, da ne goji nobenih zamer. Rekel je: »Ne bojte se! Sem mar jaz namesto Boga? Hoteli ste mi sicer storiti húdo, Bog pa je to obrnil na dobro, da naredi to, kar je očitno danes: da ohrani pri življenju številno ljudstvo.« (1 Mz 50,19.20) Kjer se greh širi, se množi tudi Božja milost. Čeprav nas zlo lahko rani, je Bog véliki zdravnik. On obvezuje naše rane, celi naše srce in v nas obnavlja svojo podobo. Hudič ne more uničiti Božjega načrta za življenje, ki je popolnoma predano Bogu.

To na noben način ne opravičuje nasilnih dejanj. V Božjih očeh je nasilje strašna stvar. Verjetno se spominjate, da je Jezus v Mt 25,40-45 govoril o ljudeh na robu družbe, o zapostavljenih in revnih. Zloraba Božjih otrok je zloraba Kristusa. Zato je Jezus rekel: »Kar koli ste storili enemu od teh mojih najmanjših bratov, ste meni storili.« (Mt 25,40) Nezmožnost odpustiti tem, ki so nam naredili krivico, omejuje Božjo zmožnost, da nas zaceli. Če Jožef ne bi odpustil bratom, bi se duh zagrenjenosti kazal tudi v njegovem odnosu z drugimi ljudmi, kar bi ga oviralo pri izpolnitvi Božjega namena za njegovo življenje. Gotovo se spomnite vprašanja, ki ga je Peter zastavil Jezusu: »Gospod, kolikokrat naj odpustim svojemu bratu, če greši zoper mene?« (Mt 18,21)

Neka rabinska šola je učila, da moramo biti usmiljeni in odpustiti šestkrat. Po šestih prestopkih naj nastopi pravica. Misleč, da bo prejel odobra-

vanje svojega Gospoda, ga je Peter vprašal, ali je dovolj, če odpusti kar sedemkrat. Jezus je odgovoril: »Ne pravim ti do sedemkrat, ampak do sedemdesetkrat sedemkrat.« (Mt 18,22) To je 490-krat. Jezus je v resnici želel povedati to: »Izraelce sem prenašal celó med njihovim odpadništvom in uporom, 490 let. Peter, moje usmiljenje je brezmejno. Moje odpuščanje je vedno na razpolago. Moja ljubezen je neusahljiva.«

Odpustiti, ker nam je odpuščeno

Ef 4,32 predstavlja osnovo iskrenega odpuščanja: »Bodite drug do drugega dobrosrčni in usmiljeni ter drug drugemu odpuščajte, kakor je tudi vam Bog milostno odpustil v Kristusu.« Če je Kristus odpustil svojim sovražnikom, ki si tega niso zaslužili, lahko tudi mi odpustimo drugim, čeprav si tega ne zaslužijo. Če je lahko odpustil njim, ki so mu zadali tako grozljive bolečine, lahko tudi mi po njegovi milosti odpustimo tistim, ki so nas ranili.

V nadaljevanju so zapisane tri čudovite resnične zgodbe o odpuščanju.

Odpustiti izgubljenim »sinom« krščanske adventistične cerkve

Prva zgodba govori o adventistični družini, ki je bila aktivna in znana tako v cerkvi kakor tudi v svoji okolici. Njihova hči je šla od doma, ker se ji je vera zdela dolgočasna. Da bi zadovoljila svojo željo po užitku, je s fantom hodila na zabave, postala zasvojena s tobakom, veliko pila in preživela ogromno časa v nočnih klubih. Ker ji ni uspelo zapolniti praznine, je začela poglobljeno razmišljati o svojem življenju. Nekega dne je poklicala starše in dejala: »Mama, oče, želim priti domov.« Razmišljala je, koliko sramote jima je nakopala s svojimi dejanji. Ali ji bosta odpustila in jo sprejela? V luči križa sta jo tople sprejela na svoj dom. Danes raste v milosti.

Druga zgodba govori o pastorjevem sinu, ki je v najstniških letih postal zasvojen z drogami. Pustil je šolo in živel življenje brez smisla. Njegovi starši nikdar niso nehali moliti zanj; v luči križa so ga tople sprejeli nazaj. Danes je pastor.

Tretja zgodba pripoveduje o mladi osebi, ki je na kampiranju doživela moralni padec. Čutila je krivdo in sram. Ali jo bodo kritizirali ali pa ji odpustili? Cerkveno vodstvo ji je izkazalo ljubeče odpuščanje. Odpuščanje pogosto obnovi odnose, toda ne vedno. Včasih je odnos tako uničen, da niti odpuščanje, ki sicer pozdravi žrtev, ne more obnoviti odnosa.

Odpušcanje je bistvena sestavina vseh odnosov

Odpušcanje je Kristusova lastnost, ki teče z Golgote. Je bistvenega pomena za vse naše odnose: med možem in ženo, med starši in otroki, verniki in sodelavci. Če ne morete odpustiti, boste v odnosih imeli nenehne konflikte, nekdo vas bo namreč nekoč gotovo užalil. Če se kujate, ste zamerljivi in zagrenjeni, bodo vaši odnosi trpki. Zamerljivi in neusmiljeni ljudje lahko zastrupijo tudi svoje bližnje. Toda odpuščajoč človek širi pozitiven vpliv, kamor koli gre. Ljudje v njegovi bližini čutijo mir. Ker je pod križem doživel neizmerno ljubezen, lahko ljubi svoje bližnje.

Tisti petek, ko je umirajoči Jezus visel na križu, je z Golgote teklo odpuščanje. Pod križem najdemo sočutje in milost. Na križu je odpuščanje premagalo strah, ljubezen je premagala sovraštvo, sprava je zmagala nad zamero in milost je porazila krivdo.

Uporaba

Obstajata dve vrsti krivde: moralna in psihološka. Moralno krivdo doživljamo, ker smo grešili proti Bogu in prizadeli druge. Kadar Bogu priznamo svojo grešnost, nam odpusti. Njegova Beseda pravi: »Če pa svoje grehe priznavamo, nam jih bo odpustil in nas očistil vse krivičnosti, saj je zvest in pravičen.« (1 Jn 1,9) Ko priznamo svoje grehe, pri priči prejmemo odpuščanje. V večnih nebeških knjigah je ob našem imenu zabeleženo, da smo pomiloščeni. Toda zakaj včasih še vedno čutimo krivdo, čeprav smo že priznali grehe? Eden od razlogov je, da si Satan ne želi, da bi izkusili veselje odpuščanja.

Toda obstaja še en razlog. Naša moralna krivda se izbriše, ko priznamo svoj greh, toda psihološka krivda kdaj tudi ostane. Apostol Pavel si je prizadeval za »čisto vest pred Bogom in pred ljudmi« (Apd 24,16). Ko nam Bog odpusti in doživimo njegovo milost, si želimo narediti vse, kar je v naši moči, da bi obnovili uničen odnos. Včasih to pomeni navezati stik z ljudmi, ki smo jih prizadeli, jim napisati pismo ali jim poslati SMS. Namen tega je ponovna vzpostavitev komunikacije.

Ali si koga pred kratkim užalil? Ali je kateri tvoj odnos uničen in ga je treba popraviti? Ali pa je kdo prizadel tebe in mu moraš odpustiti? Če si koga prizadel ali užalil, prosi Boga, naj ti pomaga dognati, kako lahko obnoviš ta odnos. Moli za to, da bi se konkretno lotil obnove. Če te je kdo globoko prizadel, prosi Boga, naj ti pomaga odpustiti. Ne glede na to, ali moraš prositi za odpuščanje ali pa moraš odpustiti sam, boš pri Bogu našel dovolj milosti.

8. ČAS ZA POCITEK

Splošni pregled

Ali ste se kdaj spraševali, zakaj danes nismo priča več čudežnim ozdravitvam? V nauku tega tedna bomo poskušali najti odgovor na to in nekatera druga vprašanja o zdravljenju.

Proučili bomo dva dogodka: novozavezno zgodbo o ozdravljenem hromcu in starozavezno zgodbo o Eliju. Čeprav sta se zgodila v različnih okoliščinah, času in kraju, se dopolnjujeta. Skupaj nam dajeta popolnejšo sliko o božanskem ozdravljenju, kakor če bi ju proučili vsakega posebej.

Jezus je hromemu še pred ozdravljenjem telesne bolezni dejal, da so mu grehi odpuščeni. To je sprožilo polemiko. Toda Jezusovo ravnanje je bilo premišljeno. Duševna bolezen tega moškega je bila hujša od telesne. Zaradi svojega grešnega življenjskega sloga je trpel pod bremenom krivde in sramu. Če bi Jezus ozdravil samo njegovo telo, bi bilo ozdravljenje nepopolno.

Elija je bil zvest Božji služabnik. Med Izraelovim odpadništvom je vdano služil Gospodu. Po dogodku na gori Karmel in umoru Baalovih prerokov, se je utrudil. Jezabeline grožnje so mu vzele pogum, toda Bog je zadovoljil njegove potrebe. Ta teden bomo iz teh dveh dogodkov izluščili aktualne duhovne nauke.

Razlaga

Zgodba o ozdravljenju hromega (Mr 2,1-12) odgovarja na nekatera naša najgloblja vprašanja o čudežni ozdravitvi in nam daje dragocen vpogled v našo rast v Kristusu. Opazimo lahko, da hromi k Jezusu ni prišel sam. Na nosilih so ga prinesli štirje prijatelji. Slišali so o Kristusovi ozdravljajoči moči in verjeli, da lahko pozdravi tudi njihovega prijatelja. Bili so vztrajni. Ker se zaradi množice niso mogli približati Jezusu, »/.../ so nad mestom, kjer je bil, odkrili streho; naredili so odprtino in spustili posteljo, na kateri je ležal hromi. Ko je Jezus videl njihovo vero, je rekel hromemu: 'Otrok, odpuščeni so ti grehi!« (Mr 2,4.5) V teh besedah so globoki duhovni nauki. Prijatelji so bili zaskrbljeni za hromega. Bili so tako odločni, da so ga nesli na streho, vanjo naredili luknjo in ga skozi njo spustili pred Jezusa.

V Novi zavezi je zabeleženih približno 30 ločenih dogodkov, ko je Jezus čudežno ozdravil ljudi. V dveh tretjinah teh zgodb je bolnega k Jezusu pripeljal nekdo drug. V posameznikovem življenju se telesna, duševna, čustvena ali duhovna ozdravitev pogosto zgodi, ker je nekemu

mar zanj in si v Jezusovem imenu prizadeva za njegovo blagostanje. Ali ste opazili besede »Ko je Jezus videl njihovo vero«? Kako osupljivo! Vera je vidna in otipljiva; izraža se v dejanjih. V tem primeru je Jezus pohvalil vero prijateljev. Seveda je tudi hromi imel vsaj malo vere, saj se je strinjal, da ga odnesejo k Jezusu. Tudi mi lahko postanemo Jezusovo orodje zdravljenja, kadar druge vodimo k njemu.

Jezus nikdar ni prezaposlen

Še en pomemben vidik te zgodbe je, da si je Jezus vzel čas za tega moškega. Njegova navzočnost se mu ni zdela moteča. Jezus nikdar ni tako zaseden, da ne bi mogel zadovoljiti naših potreb. Ko se je ozrl na ubogega trpina, je v trenutku prepoznal globljo težavo. Zaradi tega se ni najprej lotil telesne ozdravitve. Vedel je, da duhovno zdravje potrebuje bolj kakor telesno. V tem primeru je bil moški zaradi svojega grešnega življenjskega sloga sam kriv za svojo bolezen. Navdajala ga je krivda, ki je uničevala njegov imunski sistem ter slabo vplivala na njegovo zdravje. Takšno stanje je značilno za mnogo ljudi, ki trpijo pod bremenom krivde.

Ellen G. White je zapisala te pronicljive besede: »Hromec je našel v Kristusu ozdravitev za dušo in telo. Duhovni ozdravitvi je sledila telesna obnova. Tega nauka ne smemo prezreti. Tudi danes tisoči trpijo zaradi telesnih bolezni in kakor mrtvoudni hrepenijo po sporočilu: 'Odpuščeni so ti grehi' (Mr 2,5). Breme greha s svojim nemiro in neizpolnjenimi željami je vir njihovih bolezni. Ne morejo najti olajšanja, dokler ne pridejo k Zdravniku srca. Mir, ki ga lahko da le On, bo dal moč duši in zdravje telesu.« (Ellen G. White, 2020: *Jezusovo življenje*, str. 226)

Ozdravitev odznotraj navzven

Jezus je vedel, da mora nasloviti dejanski vzrok bolezni, če želi, da moški zares ozdravi. »Žalost, strah, nezadovoljstvo, obžalovanje, krivda in nezaupanje lahko zlomijo življenjske sile ter povzročijo propadanje in smrt.« (Ellen G. White, 2018: *Zdravje na dosegu roke*, str. 158) Svetopisemski koncept ozdravitve zmeraj zajema celotnega človeka in obnovo Božje podobe v njem. Greh uničuje in vpliva na vse vidike našega življenja. Jezus je hromega ozdravil odznotraj navzven. Notranja ozdravitev ga je pripravila na telesno. Ta moški je bil sam kriv za svojo bolezen; če bi Kristus ozdravil samo njegovo telo, bi verjetno kaj kmalu spet začel živeti življenje greha. Očitno je čutil težo greha in že dlje časa hrepenel po tem, da pride h Kristusu. Sveti Duh ga je vabil k Zveličarju. V njegovi navzočnosti je z bolniške postelje vstal v novo življenje.

Korenina bolezni

Živimo v uničenem svetu, zato je bolezen nekaj običajnega. Korenina vseh bolezni je greh. To pa ne pomeni, da so za vsako bolezen krivi posameznikovi grehi, temveč da je v luči velikega spopada med dobrim in zlom dejanski vzrok za bolezen Luciferjev upor v nebesih ter Adamov in Evin padec v greh. Povedano drugače, Jezus obnavlja zdravje, Satan pa ga uničuje.

Bolezen je kompleksna težava. Za mnoge bolezni smo krivi sami, ker vztrajamo v škodljivih odločitvah. Ravno zato je Bog krščanski adven-tistični cerkvi dal zdravstveno sporočilo. Od Boga navdihnjena zdravstvena načela nam pomagajo zmanjšati tveganje za nastanek bolezni, toda to ne pomeni, da ne moremo zboleti. Razlogi za pojav bolezni so različni. Na naše zdravje gotovo vplivajo geni in okolje, v katerem živimo, pa tudi odločitve drugih. Na nesreče ne moremo vplivati, toda na svoje odločitve lahko. Več pozitivnih odločitev lahko pomeni večjo verjetnost za dobro zdravje in obilno življenje, ki ga daje Kristus. Razumevanje vzrokov za nastanek bolezni nam omogoča v procesu zdravljenja sodelovati s Kristusom.

Jezus ozdravi Elija

Razmislite o Eliju. Bil je mož izjemnega značaja in neomajne vere v Božjo moč. Tri leta in pol, kolikor je trajala lakota, je zaupal v Božjo oskrbo. Bog ga niti enkrat ni pustil na cedilu. Pripeljal ga je k potoku Keritu; hranili so ga krokarji; vzdrževala ga je ponižna vdova iz Sarepte. Njegova vera je bila močna. Po veri je na Karmelu izzval Baalove preroke. Prav tam je doživel Božjo čudežno moč. Da bi predstavil moč resničnega Boga, je predlagal preizkus. Baalovi preroki so tulili, kričali in vzklikali k poganskim bogovom, toda zgodilo se ni prav nič. Elija je čez oltar zлил vodo in iskreno molil k Bogu; z nebes je prišel ogenj in použil ves oltar. Po treh letih in pol lakote je začelo deževati. Elija je nato po Božjem ukazu sodeloval pri poboju Baalovih prerokov. Kakšen človek vere, poguma in vdanosti! Pomislili bi, da prav nič ne more omajati njegove vere. Toda nekaj jo je.

Ko je Ahab Jezabeli povedal, kaj vse se je zgodilo, je Eliju zagrozila s smrtjo (1 Kr 19,1-2). Pogumni Elija, ki je na Karmelu stal pred Baalovimi preroki, je pri priči zbežal pred grožnjo hudobne kraljice. Utrujen, izžet in popolnoma izmučen si je želel umreti. Poln malodušja se je ulegel pod bodičevje. Ta velik grm je rasel v puščavnih predelih Bližnjega vzhoda in je utrujenim popotnikom nudil senco. Tja je legel osamljen in malodušen

Elija; spal je, dokler ga ni prebudil angel, ki mu je pripravil obrok, mu dal piti in ga spodbudil, naj spet leže spat. To se je ponovilo dvakrat in v moči te hrane, pijače in počitka je Elija potoval 40 dni.

Ta dogodek vsebuje nekaj pomembnih naukov. Tudi Bogu zvesti ljudje so kdaj malodušni. Elija je čakalo potovanje v ognjeni kočiji, a je kljub temu doživljal težke trenutke. Bodite pozorni na to, kako se je Bog lotil njegovega razočaranja. Ni mu pridigal. Ni mu ukazal, naj okrepi vero ali več moli. Naš skrbni Gospod je Eliju poslal zdrav obrok, osvežilno vodo in krepčilni nočni počitek. Včasih je največ, kar lahko naredimo za malodušnega prijatelja, to, da smo ob njem, ga spodbujamo in si prizadevamo zadovoljiti njegove potrebe.

Uporaba

Izredno pomembno je, da do bolnih nismo obsojajoči. Čeprav je bolezen kdaj posledica slabih odločitev na področju življenjskega sloga, ni zmeraj tako. Četudi je v nekaterih primerih za bolezen res kriv bolnik sam, nam Jezusov zgled razodeva, kako naj ravnamo s trpečimi. To, da je hromi živel grešno življenje, na Jezusa ni imelo vpliva. Zveličarjevo poslanstvo je bilo služiti vsem ljudem; to je tudi naše poslanstvo. Prijatelji svoje prijatelje pripeljejo k Jezusu. Kadar z vero molimo za bolne, lahko Jezus naredi čudež. Včasih se bo zgodil čudež takojšnje ozdravitve, včasih se bo zdravje vrnilo postopoma, spet drugič pa bodo tisti, za katere molimo, umrli in našli počitek v Jezusu do njegovega slavnega drugega prihoda. Jezus nam zagotavlja, da lahko počivamo v njegovi ljubezni, saj bo po njegovi milosti neizogibno prišlo do ozdravitve. Edino vprašanje je čas – ali bo zdravje nastopilo takoj, postopoma ali ob vstajenju.

Včasih je največ, kar lahko naredimo za koga, ki kakor Elija trpi za malodušjem ali depresijo, to, da smo ob njem in mu služimo. Ljubeča skrb ima močan vpliv. Ta teden prosí Boga, naj ti razodene, kdo od tvojih bolnih znancev potrebuje spodbudo in molitev. Če je mogoče, obišči to osebo in poizvedi, ali potrebuje kaj, pri čemer lahko pomagaš. Kadar kakor Jezus služimo drugim, bomo blagoslovljeni tako mi kakor tudi naši bližnji.

9. RITEM POCITKA

Splošni pregled

Svetopisemska sobota je vrhunec Božjega stvarjenja. V prvih treh dneh je Bog ustvaril svetlobo, oblikoval nebesa in zemljo, ločil vodo in kopno ter ustvaril raznovrstne rastline. Četrty dan je naredil sonce, luno in zvezde. V naslednjih dveh dneh je svet napolnil s kopenskimi živalmi in ustvaril človeka. Nato je posvetil sedmi dan, soboto. Ta dan naj bi človek Boga častil za čudeže stvarjenja, užival v ljubečih odnosih in stopil v odnos s svojim Stvarnikom. Ta teden si bomo ogledali, kako je sobota vtkana v čas kot spomin na našega Stvarnika, ki nam je dal življenje, tako začasno kakor tudi večno.

V tem nauku bomo spoznali, da je sobota Božje ljudstvo več stoletij neprestano spominjala na njihovega Stvarnika. Če bi vsaka generacija zvesto spoštovala soboto, nihče ne bi bil ateist, agnostik ali sekularni humanist. Sobota govori o Bogu, ki nas je ustvaril in mu je mar za nas ter skrbi za naše vsakdanje potrebe. Spominja nas na Boga, ki rešuje. Vsemogočni Stvarnik je Izraelce osvobodil egiptovske sužnosti; tudi nas lahko osvobodi verig grešnih navad, ki nas zaslužnjujejo.

V soboto počivamo v blagoslovih našega Stvarnika, Odrešenika, Boga, ki nas posvečuje in spet prihaja po nas. Sobota je nebeška oaza počitka v suhi puščavi divjega sekularnega sveta.

Razlaga

Osupljiv čudež vesolja govori o vsemogočnem Bogu Stvarniku. Frank Borman je bil poveljnik prve posadke, ki je potovala izven Zemljine orbite. Ko je z razdalje 402.336 kilometrov opazoval Zemljo, je po radijski zvezi poslal sporočilo: »V začetku je Bog ustvaril nebo in zemljo.« Kasneje je pojasnil: »Imel sem izredno močan občutek, da obstaja sila, ki je močnejša od vseh nas – da obstaja Bog; da se je začetek zares zgodil.« Neverjeten načrt, kompleksnost, red in širina vesolja so mnogo velikih mislecev tako globoko ganili, da so začeli verovati v Boga. Naštejmo nekaj primerov.

Nekateri menijo, da sta znanost in vera protipomenki. Toda večina znanih posameznikov, ki so postali pionirji znanosti, je bila predanih vernikov. Na primer Kopernik, ki je odkril, da je središče našega osončja sonce in ne zemlja, Izak Newton, ki je odkril zakon gravitacije, Blaise Pascal, ki je izumil prvo računalno, in James Maxwell, ki je odkril zakone elektrodinamike. Vsi ti so bili kristjani; menili so, da raziskovanje narave ne ovira njihove vere, temveč jo utrjuje.

1 Mz 1,1 je temelj celotnega *Svetega pisma*. »V začetku je Bog ustvaril nebo in zemljo.« Hebrejska beseda, ki je v tem odlomku prevedena z »ustvariti«, je *bara'*. Nanaša se na dejanje, ki ga je opravil Bog. Ta hebrejski glagol je zmeraj povezan z Božjo ustvarjalno dejavnostjo. Bog lahko ustvarja iz nič. Spregovoril je in nastala je zemlja. Znova je spregovoril in zemlja se je odela v zelenje. Po njegovi besedi so se razcvetele rože in drevje. Z besedo je v obstoj priklical sonce, luno in zvezde.

Božja brezmejna moč

Da bi dobili vsaj majhen uvid v Božjo brezmejno moč, si oglejmo samo eno nebesno telo – sonce. Ali ga je ustvaril Bog? Zagotovo. V 1 Mz 1,14-16 piše, da je ustvaril dve luči, ki naj gospodujeta nebu: sonce naj gospoduje dnevno in luna noči. Ljudje živimo na planetu, ki se vrti okoli sonca. Sonce v eni sekundi proizvede več energije, kakor je je človeštvo proizvedlo v vsej svoji zgodovini. Če seštejemo vso električno moč in vso energijo, ki so jo od začetka časa proizvedle sončne celice, premog ali plin, sonce v eni sekundi proizvede več od tega.

Njegov premer je približno 1.392.000 km, kar je za približno milijon planetov zemljine velikosti. Toda sonce je samo ena od vsaj 100 milijard zvezd v naši galaksiji Rimski cesti. Tako imenovana Pištolska zvezda oddaja desetmilijonkrat več energije, kakor je proizvede naše sonce. V oblo te zvezde bi zlahka šlo milijon zvezd velikosti našega sonca. Nekateri znanstveniki ocenjujejo, da je v znanem vesolju vsaj 70.000.000.000.000.-000.000.000 zvezd. Nekdo je rekel, da je to število enako številu zrn na morski obali.

Prerok Izaija nas vabi, naj premišljujemo o Božji ustvarjalni moči: »Povzdignite kvišku svoje oči in poglejte: kdo je ustvaril te reči? On, ki izpeljuje njihovo vojsko po vrsti in kliče vse po imenu: zaradi njegove vrhovne oblasti in silne moči nobena ne manjka.« (Iz 40,26) Sobota je večni spomin, znak in opomnik na Božjo neverjetno ustvarjalno moč.

Na koncu poročila o stvarjenju piše: »Tako sta bila narejena nebo in zemlja in vsa njuna vojska. Sedmi dan je Bog dokončal delo, ki ga je naredil, in počival je sedmi dan od vsega dela, ki ga je storil. In Bog je blagoslovil sedmi dan in ga posvetil, kajti ta dan je počival od vsega svojega dela, ki ga je storil, ko je ustvarjal.« (1 Mz 2,1-3) Bog ni počival, ker bi bil utrujen. Osvežil se je ob pogledu na lepoto in veličastvo sveta, ki ga je ustvaril. Počival je, da bi nam dal zgled. Sobota je tedenski oddih, namenjen temu, da slavimo Njega, ki nas je ustvaril. S posvečevanjem

sobote svoje srce odpremo za posebne blagoslove, ki jih je Bog namenil za ta in noben drugi dan.

Skrben Stvarnik

Sobota nas spominja, da na tej vrteči se kamniti krogli nismo sirote. Usmerja nas na Stvarnika, ki nas je ustvaril z namenom in nas tako močno ljubi, da nas ni želel zavreči, čeprav smo se oddaljili od njegovega načrta. Sobota nas spominja nanj, ki nam daje dobre reči. Božjo skrb ponazarja trojni sobotni čudež mane. V petek je padlo dvakrat več mane, v soboto pa nič. Če so Izraelci nabrali več, kakor so lahko pojedli v enem dnevu, se je pokvarila (razen v petek). Toda mana, ki so jo nabrali v petek, da bi jo jedli v soboto, se ni pokvarila. Sobotno bogoslužje jih je med 40 leti tavanja po puščavi spominjalo na Boga Stvarnika, ki skrbi zanje. Ne pozabimo, da so soboto posvečevali še preden jim je Bog na Sinaju dal svoj zakon. Zapoved o soboti, zapisana v 2 Mz 20,8-11, se začne z besedama »spominjaj se« in kaže na Boga, ki je svet ustvaril v šestih dneh in počival sedmi dan. Če je Bog ta svet spraval v pogon in nato pustil, da se na milijone let razvija po svoje, kakor trdijo nekateri, bi bila zapoved o soboti in spominjanju nesmiselna.

Sobota je večni spomin na naš počitek v Bogu. Je posebni znak zvestobe Stvarniku (Ezk 20,12.20). Ni samovoljna ali legalistična zahteva, temveč razodeva, da lahko pravi počitek od pravičnosti po delih najdemo samo v Bogu. Govori o Stvarniku, ki je za nas dosegel vse, da bi lahko mi počivali v njegovih dosežkih. Pravi sobotni počitek je počitek milosti v ljubečem objemu našega Stvarnika, Odrešenika, ki prihaja po nas.

Rešitelj

Zapoved o soboti vsebuje še en pomemben vidik. V 5 Mz 5 je za novo generacijo, ki je bila tik pred obljubljenim deželo, ubesedena malo drugače. Ta zapoved jih je spominjala na to, da so bili sužnji v Egiptu, od koder jih je rešil njihov vsemogočni Stvarnik. On je edini, ki nas lahko reši verig greha. On je edini, ki jih lahko pretrga, in edini, ki nas lahko reši iz primeža zla. Sporočilo sobote se glasi: vsemogočni Stvarnik si želi obnoviti naše srce.

Uporaba

Med razmišljanjem o praktičnem vidiku sobote razmisli še o teh vprašanjih:

1. Na kaj vse pomisliš, kadar razmišljaš o sobotnem počitku? Ali se ti zdi koncept sobotnega počitka smiseln za tvoje življenje?

2. Kaj ti osebno pomeni svetopisemska resnica o stvarjenju? Kaj vse se spremeni, če smo bili ustvarjeni in se nismo razvijali na milijone let? Kako tvoje stališče o tem vpliva na tvoje življenje?
3. Ali si že kdaj razmišljal o tem, da je sobota znamenje rešitve? Zakaj je ta svetopisemska resnica tako pomembna?
4. Sobota govori o počitku v Bogu, ki skrbi za vse naše potrebe. Svojo skrb za nas je ponazoril tudi z mano v puščavi. Kako ta vidik sobote vpliva na tvoje življenje?
5. V luči nauka tega tedna razmisli, kaj je želela sporočiti Ellen G. White, ko je zapisala: »Na začetku obdobja težav smo bili napolnjeni s Svetim Duhom, ko smo popolneje oznanili soboto.« (Ellen G. White: *Early Writings*, str. 33) Nadalje razlaga, da je z »začetkom obdobja težav« imela v mislih čas tik pred koncem časa preizkušnje, ko preizkušnja še vedno traja.

10. SOBOTNI POCITEK

Splošni pregled

Ali ste kdaj izgubili neko stvar in je niste mogli najti, čeprav je bila na povsem vidnem mestu? Predpostavimo, da ste izgubili ključe od avta. Vsepovsod ste pogledali, toda zaman. Naenkrat se spomnite, da ste jih pustili v žepu jakne, ki visi v omari, ali v torbi, ki ste jo odložili na kuhinjski stol.

Bog nam je dal dar spomina. Kako bi bilo, če ga ne bi imeli? Kaj, če bi bila sedanost edino, kar bi poznali? Življenje bi bilo izredno zapleteno. V nauku tega tedna bomo ponovno proučevali o soboti, toda z drugega zornega kota. Gotovo veste, da se četrta zapoved začne z besedama »spominjaj se«. Nobena druga zapoved se ne začne tako. Spominjati se pomeni, da smo že prej nekaj vedeli. Zapoved o soboti je trajen opomnik vsemu svetu, da je Bog naš Stvarnik. Kjer koli smo in ne glede na to, ali se tega zavedamo ali ne, sobota človeštvu vsak sedmi dan nudi svoje blagoslove.

Skozi celotno *Sveto pismo* nas sobota spominja na to, da nas je Kristus ustvaril, odrešil in obnovil ter da prihaja po nas. V nauku tega tedna bomo poudarili dejstvo, da je v Božjem večnem načrtu sobota dan blagoslova, radosti, čaščenja in služenja. Bog še posebej v soboto, ko smo v njegovi navzočnosti, ko ga častimo z drugimi verniki in se znova obračamo k njemu, v nas obnavlja svojo podobo.

Razlaga

Leta 2008 je bil objavljen zanimiv članek z naslovom »Neuroteologija: Ali nam je bila vera v Boga vgrajena v možgane?«. V njem so zapisane besede dr. Deana Hamerja, vedenjskega genetika. Avtor članka, dr. René J. Muller, je zapisal: »Hamer je leta 2004 objavil knjigo *Božji gen: Kako je vera vgrajena v naše gene*, ki je bila tudi naslovna zgodba revije *Time*. Hamer je jasno povedal, da se je dela lotil z naravoslovnimi orodji: 'Prva naloga vsakega znanstvenika, ki si prizadeva genetiko povezati z duhovnostjo, je pokazati, da se duhovnost lahko definira in meri.' Hamerjevo delo ne želi dokazati Božjega obstoja – to je v domeni religije – temveč pokazati, da je duhovnost resnični fenomen, ki ga lahko opišemo in merimo. /.../ Po njegovem prepričanju vera izvira iz vzgoje, duhovnost pa iz narave.« (*Neurotheology: Are We Hardwired for God?*« *Psychiatric Times*, 1. 5. 2008. <http://psychiatrictimes.com/view/neurotheology-are-we-hardwired-god>) Hamer se pridružuje naraščajočemu številu znanstvenikov, ki verjamejo, da smo »tesno povezani z Bogom«.

1 Mz 1,26.27 opisuje stvarjenje človeka: »Bog je rekel: 'Naredimo človeka po svoji podobi, kot svojo podobnost!' /.../ Bog je ustvaril človeka po svoji podobi, po Božji podobi ga je ustvaril, moškega in žensko je ustvaril.«

Kaj pomeni, da je bil človek ustvarjen po Božji podobi? Zagotovo ne le zunanje podobnosti. Tako živali kakor ljudje se lahko razmnožujejo. »Po Božji podobi« zajema vse, kar smo telesno, duševno, čustveno in duhovno. Ker imamo vest, razum in razsodnost, lahko sprejemamo moralne in etične odločitve. V najglobljem pomenu pa smo predvsem bitja, ki častijo; to naj bi bilo zapisano celo v naš DNA. Sobota zapolnjuje bolečo praznino v našem srcu in nas znova povezuje s Stvarnikom. Ne gre za legalistično zahtevo ali izključno judovski predpis, temveč za praznovanje življenja, ki nam ga je dal Kristus. Spominja nas, da moramo skrbeti za svoje okolje, za katerega skrbi tudi naš Stvarnik.

Sobota in okolje

Ko je Bog Adama in Evo postavil v vrt, jima je naročil, naj ga obdelujeta in varujeta (1 Mz 2,15). Adam je imel prednost poimenovati vse živali (1 Mz 2,19.20). Naša prva starša sta bila neposredno povezana z naravo. Bog jima je naročil, naj ohranita svoje naravno okolje. Sobota ju je vsak teden spomnila na njun odnos z Bogom in okoljem. Častiti Stvarnika pomeni skrbeti za njegovo stvarstvo. V tem času naš planet uničuje industrijska onesnaženost. »Neprofitna okoljska organizacija 'Čista zemlja' (ang. 'Pure Earth') poroča, da strupeno onesnaženje vpliva na več kakor 200 milijonov ljudi po vsem svetu. /.../ 'Zaveznitvo zelenih šol' (ang. 'Green School Alliance') poroča, da Američani vsako leto proizvedejo 30 milijard lončkov za enkratno uporabo, 220 milijonov pnevmatik in 1,8 milijarde plenice za enkratno uporabo. /.../ Onesnaženost na Kitajskem lahko spremeni vremenske vzorce v ZDA. Že pet dni je dovolj, da vetrovni strženi (visokohitrostni vetrovi, op. prev.) s Kitajske prinesejo težko onesnažen zrak v ZDA, kjer preprečijo, da bi oblaki proizvedli dež in sneg. Svetovna zdravstvena organizacija navaja, da je z onesnaženim zrakom vsako leto povezanih približno 7 milijonov prezgodnjih smrti. Na svetovni ravni je to ena od osmih smrti.« (Alina Bradford, "Pollution Facts and Types of Pollution," Live Science, 28. 2. 2018, <http://livescience.com/22728-pollution-facts.html>)

Sobota in odrešitev

Ko je Mojzes novi generaciji Izraelcev, ki je bila tik pred obljubljeni deželo, ponovil zapoved o soboti, je začel z besedami »Pazi na sobotni dan in ga posvečuj« ter končal tako: »Spominjaj se, da si bil suženj v egiptovski deželi in te je Gospod, tvoj Bog, od tam izpeljal z močno roko in z iztegnjenim laktom! Zato ti je Gospod, tvoj Bog, zapovedal obhajati sobotni dan« (5 Mz 5,12.15). Sobota je znamenje odrešitve. Izraelci so bili več stoletij sužnji v Egiptu, toda Bog jih je čudežno rešil. Niso se rešili sami; Bog je bil tisti, ki jih je rešil s svojo »močno roko«. Sobota nas spominja na to, da nas Božja moč lahko reši iz vseh okoliščin.

Svet je nastal po Božji besedi, ki daje življenje in je vsemogoča ter ustvarjalna. Sobota je tedenski spomin na to, da Bogu nič ni nemogoče. Če je svet ustvaril z besedo, lahko obnovi tudi naše srce. Če je iz teme ustvaril luč, lahko razsvetli tudi naš potemnjeni razum. Če je z besedo ustvaril sadno drevje in slastne sadeže na njem, lahko v našem življenju ustvari sad Duha. Če je Adamu vdahnil življenje, lahko tudi nam da novo življenje. Rim 6,1-7 govori o novem življenju, ki nam ga da Kristus, kadar se prostovoljno odrečemo staremu življenju, kar ponazorimo z obredom krsta. Med življenjem, ki ga je Bog ustvaril v Edenu, in novim življenjem, ki nastopi, ko Bog obnovi naše srce, je neposredna povezava. Bog je na začetku ustvaril življenje, zdaj pa ga obnavlja. Sobota je simbol stvarjenja in Božje obnove.

Sobota kot simbol osvežitve in blagoslova

Bog je soboto načrtoval za vse človeštvo. *Sveto pismo* pravi, da so njeni osvežilni blagoslovi namenjeni vsakemu od nas (2 Mz 23,12); ne le Judom, temveč vsem. Sobota ni samo dan čaščenja, temveč tudi dan, ko blagoslovimo druge. Jezus je v soboto naredil več čudežnih ozdravitev kakor kateri koli drugi dan. Zanj je bila sobota dan, ko se je drugih dotaknil z ozdravljajočim usmiljenjem.

Spomnite se nepokretnega človeka iz Betezde v Jeruzalemu pri Ovčjih vratih. Betezda pomeni »hiša usmiljenja« ali »hiša milosti«. Jezus je bil namenjen k sobotnemu bogoslužju, ko je zagledal moškega, ki je v grozljivem stanju živel že 38 let. V povezavi s tem dogodkom je Ellen G. White zapisala, da je Jezus »hodil sam ter očitno premišljeval in molil«, ko je zagledal »prizor skrajne bede« (Ellen G. White, 2020: *Jezusovo življenje*, str. 163). Bila je sobota in vedel je, da bo to ozdravljenje med farizeji vzbudilo polemiko. Duhovniki so imeli 39 različnih predpisov o tem, katero delo je primerno za soboto. Te »nesmiselne zahteve« in »najraz-

ličnejši nesmiselni predpisi« so bili »neznosno breme. /.../ Z besedami in deli usmiljenja je [Jezus] strl tesnobni vpliv starih izročil in človeških zapovedi ter predstavil Božjo ljubezen v njeni neizčrpnosti« (Ellen G. White, 2020: *Jezusovo življenje*, str. 167).

Ko je videl njegov obup, je ubogega trpina vprašal: »/.../ Bi rad ozdravel?« (Jn 5,6) Moški sam sebe ni mogel ozdraviti. Z vero je ubogal Zveličarjev ukaz: »/.../ Vstani, vzemi svojo posteljo in hodi!« (Jn 5,8). Novo življenje je preplavilo vsak živec in tkivo njegovega telesa. Doživel je čudežno ozdravitev. Z vero je sprejel Kristusove besede in se ravnal po njih. To in vse druge Jezusove sobotne ozdravitve so tesno povezane z globljo duhovno resnico. Kadar po veri sprejmemo Božjo besedo in se ravnamo po njej, doživimo ozdravljenje. Bistvo tega čudeža je, da je Jezus naš Stvarnik in Odrešenik. Ta, ki nas je ustvaril, nas lahko obnovi in ozdravi. Ne glede na to, na kateri točki življenja smo, On skrbi za nas in nas rešuje po svoji milosti. Naš obup bo spremenil v upanje.

Uporaba

Bog je po preroku Izaiju Izraelcem naročil, naj odločno reformirajo svoj način posvečevanja sobote. V Iz 58,13–14 jih spodbuja: »Če zadržiš svoj nogo na soboto, da ne delaš po svoji volji na moj sveti dan, če imenuješ soboto užitek in Gospodov sveti dan častitljiv, če ga častiš, namesto da bi šel po svojih poteh, namesto da bi iskal svojo voljo in govoril prazne besede, tedaj se boš veselil pred Gospodom, dal ti bom, da boš jezdil čez višine dežele /.../.« Če si v svetopisemskih časih stopil na del posesti, je to simboliziralo lastništvo. Sobota pripada Bogu. Ljudje nismo njeni lastniki. Bog nas milostno vabi, naj svojo najglobljo srečo in največji užitek najdemo v sobotnem čaščenju njega in blagoslavljanju drugih.

1. Kako lahko sobota v tvojem življenju dobi še večji pomen?
2. Ali pri tvojem posvečevanju sobote obstajajo vidiki, ki jih želiš spremeniti?
3. Kako pomembno je posvečevanje sobote na tvojem seznamu prioritet?
4. Naštej vsaj tri konkretna dejanja, ki jih lahko v soboto narediš za druge.

11. HREPENETI PO VEČ

Splošni prtebled

Stara zaveza je polna simbolov, »senc« in obredov z globokim duhovnim pomenom, čeprav jih kristjani 21. stoletja pogosto zanemarjamo. Nauki, ki jih vsebujejo ti simboli, so bogati s pomenom. Če jih pravilno razumemo, lahko pomembno vplivajo na naše duhovno življenje.

Izraelova zgodovina je analogija za našo hojo z Bogom. Kakor so bili Izraelci čudežno rešeni egiptovske sužnosti in so po suhem prečkali Rdeče morje, jedli mano v puščavi in med potovanjem pili vodo iz skale, smo tudi mi na duhovnem potovanju. Kristus nas rešuje suženjstva grehu; vodi nas skozi vode krsta; oskrbuje nas z mano svoje Besede in v puščavi tega sveta našo hudo žejo teši s svojim življenjem.

Bog je Izraelcem naročil, naj mu zgradijo svetišče v puščavi, da bi prebival med njimi (2 Mz 25,8). Zgrajeno naj bi bilo po »vzorc«, ki je bil Mojzesu pokazan na gori (2 Mz 25,40). Njegova zgradba in obredi so razodevali večne resnice o živem Kristusu. Vsaka žrtev, duhovništvo, vsak del pohištva in celotna svetiščna služba so kazali nanj. Daritveni sistem prelivanja krvi je kazal na kri, ki jo bo Kristus pretil za nas.

Cilj Izraelove odrešitve in potovanja iz Egipta je bil prihod v Kanaan. Obljubljena dežela jim bo nudila nebeški počitek. Sobotni počitek je kazal na boljši počitek v Kristusu; bil je znanilec počitka, ki jim ga je Bog želel dati v obljubljeni deželi (Heb 4,1-11).

Razlaga

Apostol Pavel je Izraelovo izkušnjo potovanja v obljubljeni deželi pogosto omenjal kot zgled kristjanom. V 1 Kor 10,11 pravi: »To se je onim zgodilo, da bi bili za zgled, zapisano pa je bilo v svarilo nam, nad katere je prišel konec vekov.« Starozavezni zgledi vsebujejo dragocene nauke za krščansko življenje.

V domišljiji obiščimo svetišče. Opazujmo, kako se moški z jagnjetom približuje oltarju in tam na žival položi svojo roko. V 3 Mz 4,33 piše: »Položi naj daritvi za greh roko na glavo /.../.« To je nakazovalo priznanje grehov. Iskreno priznanje je zmeraj specifično, kar izpostavlja tudi 3 Mz 5,5: »Kdor je torej kriv katere od teh reči, naj prizna, s čim se je pregrešil.«

Simbolično je bil njegov greh s človeka prenesen na jagnje, zato je jagnje moralo umreti. Toda zakaj? Kaj je zagrešilo? Ničesar, popolnoma ničesar. A prav to je osrednje sporočilo svetišča. Kadar priznamo svoje

grehe, se prenesejo na Jezusa, Božje Jagnje. Kdo je zaklal žrtev? Skesan grešnik, ki je svoj greh prenesel na zamenjavo. »Položi naj daritvi za greh roko na glavo in jo zakolje v daritev za greh na kraju, kjer koljejo žgalno daritev.« (3 Mz 4,33) Ali opazite korake, ki jih je treba narediti?

Knjiga *Veliki spopad* ta prizor opiše tako: »Spokorjeni grešniki so vsak dan vodili svoje daritve pred vrata shodnega šotora, položili roke na glavo daritvene živali in priznavali svoje grehe. Tako so jih simbolično prenesli s sebe na nedolžno daritev. Potem je bila žival zaklana.« (Ellen G. White, 2014: *Veliki spopad*, str. 268)

Duhovnik je nato vzel kri zaklane živali in z njo poškopil pred zaveso, za katero je bilo najsvetejše. Ob nekaterih posebnih priložnostih je duhovnik najprej pojedel meso in šele nato stopil v svetišče. Greh je bil tako prenesen na telo duhovnika, ki je jedel meso. Običajnim ljudem seveda ni bilo dovoljeno stopiti v svetišče. Ko so bili posameznikovi grehi preneseni na svetišče, so bili skriti človeškim očem. Nihče jih ni mogel videti. Pokrila jih je Kristusova kri.

Zato je David v Ps 32,1 vzkliknil: »Blagor tistemu, ki mu je pregreha odpuščena, ki mu je greh pokrit.« Beseda »blagor« pomeni »vesel, zadovoljen, miren«. Kadar pridemo k Jezusu in mu priznamo specifične grehe, naše srce napolni mir. Grehi se prenesejo na nebeško svetišče. Zato je psalmist lahko radostno vzkliknil: »Kakor je vzhod oddaljen od zahoda, oddaljuje od nas naša hudodelstva.« (Ps 103,12) Nič več ne nosimo bremena, sramu, krivde in obsodbe greha. Greh se prenese na Jagnje. Naš živ Duhovnik ga je po svoji krvi prenesel v nebeško svetišče.

Jagnjetovi nauki

Ko je skesan grešnik v kontekstu svetiščne službe svoj greh prenesel na nedolžno jagnje, je to postalo nosilec greha. *Sveto pismo* o Kristusu pravi, da je »na svojem telesu ponesel naše grehe na les« (1 Pt 2,24). Kakor je skesan grešnik prinesel zamenjavo, ki je umrla namesto njega, tako lahko vsak spokornik pride na Golgoto in ob pogledu na križanega Božjega Sina reče: »[On] me je ljubil in dal samega sebe zame.« (Gal 2,20 CHR)

Kristusove milosti si ne moremo zaslužiti. Jezus je umrl neznosne in mučne smrti, ki bi morala zadeti izgubljene grešnike. Izkusil je polnost Očetove jeze in sodbe nad grehom. Bil je zavržen, da bi bili mi sprejeti. Umrl je naše smrti, da bi mi živeli njegovo življenje. Nosil je trnovo krono, da bi mi prejeli krono slave. V neznosnih mukah je bil pribit na križ, da bi mi lahko z rešenimi vseh časov za vedno vladali na njegovem prestolu, oblečeni v kraljevska oblačila. Jezus nas ni zavrnil, čeprav smo krivi in

vredni sramote; z ljubeznijo nam je ponudil roko in nas sprejel. Umirajoče jagnje simbolizira ranjeno, trpinčeno in pretepeno telo našega Zveličarja. Govori o ljubezni, ki je tako čudovita, osupljiva in vzvišena, da je raje prevzela obsodbo, krivdo in kazen za greh, kakor da bi bil kateri Božji otrok izgubljen za vedno.

Duh preroštva v knjigi *Jezusovo življenje* opisuje pomen križa: »Na Kristusa kot našo zameno in poroka je bila položena krivda vseh nas. Bil je prištet med prestopnike, da bi nas lahko odrešil prekletstva zakona. Krivda vseh Adamovih potomcev je bremenila njegovo srce.« (2020: 663) To je zgodba o milosti in Zveličarjevi neizmerni ljubezni.

Sobotni počitek v Kristusu

Pravi sobotni počitek je počitek milosti v ljubečih rokah njega, ki nas je ustvaril, nas odrešil in prihaja po nas. Spomnite se edinstvenih besed v 1 Mz 2,3: » /.../ kajti ta dan [v soboto] je počival od vsega svojega dela, ki ga je storil, ko je ustvarjal.« Sobota je Božji počitek. Bog je sedmi dan počival, s čimer je želel pokazati, da je končal svoje delo.

Heb 4,9.10 Božji počitek na koncu tedna stvarjenja povezuje z našo pavzo od dela, ko stopamo v Kristusov zveličavni počitek. V Hebrejcem je to ubesedeno tako: »Potemtakem sobotni počitek čaka Božje ljudstvo. Kdor namreč stopi v njegov počitek, se spočije od svojih del, kakor se je Bog od svojih.« (Heb 4,9-10) *Sveto pismo* pravi, da je posvečevanje sobote vrhovni izraz čaščenja; s tem kažemo, da Jezusu popolnoma zaupamo glede svojega zveličanja. Adventistični svetopisemski komentar v povezavi s Heb 4,4 navaja: »Ker se Božji načrt za svet – njegov 'počitek' – ni spremenil, se ni spremenil niti sedmi dan sobota, dan 'počitka', ki ga je postavil za spomin stvarjenja in opomnik njegovega namena za svoje stvarstvo. Posvečevanje sedemega dne sobote tako ne priča samo o veri v Boga kot Stvarnika vsega, temveč tudi o veri v to, da ima moč spremeniti življenje ter moškimi in ženskam dati pravico stopiti v večni 'počitek', ki si ga je ob stvarjenju zamislil za prebivalce zemlje.« (*SDA Bible Commentary*, vol. 7, str. 420)

Koncept božanskega počitka je izredno bogat. Pismo Hebrejcem to zamisel razvije na dramatičen način. Božanski počitek vključuje odnos z Jezusom, ki temelji na veri in vodi v počitek v njem, ki nas je ustvaril, vedoč da nas nikdar ne bo zapustil niti pozabil. Poleg tega vključuje tudi počitek v delu, ki ga je dokončal na križu. Počivati v Kristusu pomeni zaupati, da nas bo zveličal po svoji milosti. Toda počitek, o katerem govori Heb 4, pomeni veliko več. Kristusov namen za Izraelce je bil pripeljati jih v obljubljeni deželo. Ni želel, da bi 40 let tavalili po puščavi. Njihovo srce ni

bilo mirno, dokler niso varno prispeli domov. Ko je bila zavezna obljuba izpolnjena, so našli mir in nebeški počitek. Ne glede na to, s kakšnimi izzivi se soočamo na tem svetu, je počitek, ki ga ponuja Kristus, večen. Sobotni počitek kaže na večni počitek, ki nam ga Jezus želi dati v nebeški obljubljeni deželi. Takrat in samo takrat bo naše srce napolnil trajen mir. Naš sedanjí počitek v Kristusu je uvod v slavni dan, ko bomo z njim počivali za vedno.

Uporaba

Nekdo v razredu naj na glas prebere spodaj zapisano pesem. V mislih imejte temo, o kateri smo proučevali ta teden, in odgovorite na vprašanja pod pesmijo.

Naj počivam v tebi, o Gospod,
naj se ne mučim, ne vznemirjam, ne obremenjujem
zaradi bremen, ki mi prinašajo le jok in bolečino.
Naj ne pozabim, da lahko tvoja roka
olajša vsako breme.
V tvoji navzočnosti bom
varen tudi na najtemnejši življenjski poti,
saj si rekel, da si blizu vsem,
ki potrebujejo tvojo pomoč.
Le zakaj bi se potem, neumen grešnik,
moral bati?

1. Kaj pomeni stopiti v Kristusov počitek?
2. Kako nam starodavna svetiščna služba pomaga razumeti počitek v Kristusu?
3. Razmisli o teh treh dogodkih v zgodovini zveličanja: stvarjenje, križ in drugi Jezusov prihod. Kako je lahko globlje razumevanje vsakega od teh dogodkov osnova za mir in počitek v Kristusu?
4. Zakaj Izraelci niso stopili v Božji počitek (Heb 3,9;4,13)? Kako lahko mi stopimo vanj?

12. NEMIREN PREROK

Splošni pregled

Božji načrt reševanja izgubljenega človeštva se nam včasih morda zdi nenavaden. Ninive so bile glavno mesto neoasirskega kraljestva in so štejele 120.000 prebivalcev. Asirska vojska je veljala za eno najbolj krutih na Bližnjem vzhodu. Njihova brutalnost je bila na mediteranskem območju dobro znana. Asirci niso le napadli sovražnikovih utrd, temveč so jih tudi uničili. Surovo so pomorili nasprotnike in zaslužnili na tisoče ljudi.

Zamislite si Jonov odziv, ko mu je Bog naročil, naj gre v hudobne Ninive in prebivalcem oznani sporočilo spokorjenja. Namesto da bi zaupal Božji moči in izpolnil njegov ukaz, ga je preplavila zaskrbljenost. Nemirnega srca je pobegnil v nasprotno smer. Eden izjemnih vidikov te zgodbe je Božja iskrena želja po tem, da reši Ninivljane. Bog si goreče želi rešiti izgubljene. Za njihovo rešitev je pripravljen narediti vse. Zgodba o Jonu pa ne govori samo o reševanju Ninivljanov, temveč tudi o reševanju obotavljivega preroka.

Jona se najverjetneje ni zavedal globine svojega sovraštva do Ninivljanov. Po tem, ko je pobegnil pred Bogom, je tri dni preživel v trebuhu velike ribe, kjer je imel čas za razmislek o svojem odnosu z Bogom. V obupu je klical k njemu. Ko ga je riba izbljuvala na obalo, je obotavljivi ubežnik postal voljan misijonar. Toda zgodbe še ni bilo konec. Ninivam je oznanil Božje sporočilo in ko so se spokorile, ga je to razjezilo. Večjo pozornost je namenjal svojemu ugledu kakor Božji časti in ljubezni do teh ljudi. V nauku tega tedna bomo proučili čudovito resnico: Jona je sporočilo evangelija potreboval v enaki meri, kakor so ga potrebovali Ninivljani in tudi mi.

Razlaga

Jona je prebival v majhnem mestu Gat Heferju, blizu pristaniškega mesta Jopa (2 Kr 14,25). Ker ga je zaradi krutosti Ninivljanov preplavil strah, je pobegnil pred Božjim pozivom, naj jim oznani Božje sporočilo. Vkrca se je na ladjo, ki je bila namenjena v Taršiš, saj je želel pobegniti kar se da daleč od Niniv. Mnogo svetopisemskih komentatorjev predvideva, da je bil Taršiš v resnici Tartesus, mesto v južni Španiji, blizu Gibraltarja. Potovanje od Jope do Tartesusa je bilo dolgo približno 3540 km. Po drugi strani pa so bile Ninive od Jope oddaljene približno 1126 km.

Jona je popolnoma prevzela misel na to, da bi se mu posmehovali, ga zavrnilo ali mu storili kaj hujšega. Težave, ki bi ga lahko doletele, so se mu

zdele tako velike, da se mu je zdelo nemogoče spopasti se z njimi. Ellen G. White je v povezavi s tem opisala njegovo miselnost, ki je temeljila na neveri: »Ko je prerok razmišljal o težavah in navidezni neizvedljivosti te naloge, je prišel v skušnjavo in podvomil o modrosti vabila. S človeškega stališča se je zdelo, kakor da oznanitev takšnega sporočila v tem ošabnem mestu ne more ničesar doseči. Za trenutek je pozabil, da je Bog, kateremu služi, najmodrejši in vsemogoč. Ko se je še obotavljal in dvomil, ga je Satan premagal z malodušnostjo. Prerok se je zato prestrašil in vstal, 'da bi zbežal v Tarsis' (Jon 1,3). Šel je v Jopo in tam našel ladjo, ki je bila pripravljena izpluti. 'In plača brodnino in stopi vanjo, da bi se peljal z njimi' (Jon 1,3).

Jonu je bila zaupana naloga z veliko odgovornostjo, toda On, ki mu je naročil oditi, je lahko podpiral svojega služabnika in mu zagotovil uspeh. Ko bi prerok brez dvoma ubogal, bi mu bile prizanesene mnoge bridke izkušnje in bi bil obilno blagoslovljen.« (Ellen G. White, 2002: *Preroki in kralji*, str. 164–165)

Jona z begom ni rešil težave; nakopal si je še več nevšečnosti. Bog, ki mu je naročil, naj Ninivljane spodbudi h kesanju, ga je bil popolnoma zmožen vzdrževati, podpirati in krepcati. Bog nam nikdar ne da naloge, ne da bi nam dal tudi zmožnosti za njeno uresničitev. »Ko človeška volja sodeluje z Božjo, postane vsemogočna. Kar koli nam zapove, naj naredimo, bomo dosegli z njegovo močjo. Vse njegove zapovedi nas hkrati usposobijo, da jih lahko izvršujemo.« (Ellen G. White, 2018: *Kristusove prilike*, str. 228) Jona se je bolj osredotočil na svoje slabosti kakor na Božjo moč. Toda Bog ni obupal nad njim.

Jona je bil na poti v Taršiš, Bog pa je bil na poti k Jonu. Ko je pobegnil pred Božjim klicem, ga je Bog znova pozval. *Sveto pismo* pravi: »Gospod pa je zagnal na morje močan veter, na morju je nastal velik vihar in ladji je pretilo, da se razbije.« (Jon 1,4) Silovit vihar je grozil, da bo ladjo razbil na majhne kose. Ko je bilo videti, da bosta posadka in tovor pogubljena, je Jona v popolnem obupu moledoval može na ladji, naj ga vržejo v morje. Ko je tonil pod valovi, ga je požrla velikanska riba. *Sveto pismo* pravi: »Gospod pa je določil veliko ribo, da je pogoltnila Jona, in Jona je ostal v ribjem trebuhu tri dni in tri noči.« (Jon 2,1)

Nekateri menijo, da zgodba o Jonu zveni preveč nestvarno, da bi bila resnična. Prepričani so, da gre za izmišljeno zgodbo in ne za zgodovinski dogodek. Toda dokazi, ki jih dajejo *Sveto pismo*, zgodovina in arheologija, izpodbijajo to stališče. Med drugimi dokazi, ki govorijo v prid temu, da

Jonova zgodba opisuje dogodke, ki so se zares zgodili, je podatek o tem, da je bil Jona resnična zgodovinska oseba (2 Kr 14,25). Judje so Jonovo knjigo imeli za zgodovinsko. Arheološke najdbe na območju nekdanjih Niniv potrjujejo, da je bilo mesto zares tako veliko, kakor je opisano v *Svetem pismu*. Tudi sam Jezus je omenil Ninive in poročilo o Jonu (Mt 12,39.40; Lk 11,29.30). Ena od glavnih težav je ta, ali lahko riba zares pogoltne človeka in ali lahko človek preživi v njenem trebuhu.

Dr. John D. Morris, znanstvenik z inštituta Creation Institute, je tako razložil verjetnost, da je Jona pogoltnila velika riba: »Tudi danes živi več vrst kitov in morskih psov s tako velikim požiralnikom, da lahko pogoltnejo celega človeka. Enako velja tudi za izumrle živali, kakor je na primer plesiozaver; morda je šlo za ribo (nanaša se na Jonovo ribo, op. prev.), o kateri danes ne vemo nič. Povedati želim, da zgodba ni neverjetna. Najpomembnejše pa je, da *Sveto pismo* pravi, da je 'Gospod /.../ določil veliko ribo, da je pogoltnila Jona' (Jon 2,1). Jasno je, da je šlo za čudež in ne za naravni pojav. Zato nam ni treba iskati razlage, omejene s sodobno izkušnjo ali znanjem.

Ali lahko človek preživi v ribjem trebuhu? Hebrejska fraza 'tri dni in tri noči' v *Svetem pismu* in drugih virih pomeni obdobje, ki se začne danes in konča jutri. To pa ne pomeni nujno treh polnih dni in noči. Poleg tega obstaja več izpričanih primerov, ko je takšna žival pogoltnila mornarje in druge posameznike, ki pa so jih čez mnogo ur uspeli rešiti.« (John D. Morris, *Did Jonah Really Get Swallowed by a Whale? The Institute for Creation Research*, 1. 12. 1993, <http://icr.org/article/did-jonah-really-get-swallowed-by-the-whale>) Morris nadaljuje, da kristjani verjamemo v čudeže, zato lahko zgodbo o Jonu, ki je zapisana v Božji Besedi, razumemo dobesedno.

V ribjem trebuhu je imel Jona dovolj časa za resen premislek. V obupu je molil k Bogu. »Ko je moja duša omagovala v meni, sem se spomnil Gospoda in moja molitev je prišla k tebi, v tvoj sveti tempelj.« (Jon 2,8) Jona je skozi temo videl, da z nebeškega svetišča sije svetla luč. Osredotočil se je na to, kar je večno. Psalmist Asaf pravi: »O Bog, v svetišču je tvoja pot /.../. Ti si Bog, ki dela čudeže, spoznati daješ svojo moč med ljudstvi. Z laktom si odrešil svoje ljudstvo /.../« (Ps 77,14-16) Jona je odkril Boga, ki dela čudeže. Če bomo v okoliščinah, v katerih smo se znašli, gledali proti svetišču in kakor Jona opazovali Božjo slavo, se bo naše zaupanje v Boga in njegovo brezmejno moč okrepilo. Ellen G. White je o Jonovi izkušnji zapisala: »Gospod pa Jona ni zapustil niti v njegovi uri

obupa. V nizu preizkušenj in nenavadnih dejanj previdnosti je oživel prerokovo zaupanje v Boga in v njegovo neskončno moč za rešitev.« (Ellen G. White, 2002: *Preroki in kralji*, str. 165)

Ko je bila njegova vera obnovljena, je Bog naredil čudež; velika riba ga je izbljuvala na kopno. Jona se je nato napolil proti Ninivam in jim oznanil, da Bog namerava uničiti hudobno mesto. Na njegovo presenečenje so se meščani spokorili. Prišlo je do velike duhovne oživitve. Kralj je v skladu z običaji Bližnjega vzhoda razglasil sklep in ves narod se je postil, priznaval svoje grehe in se spokoril. Osupljivo je, da je bil Jona neverjetno razočaran. Izpolnil je Božji ukaz, toda strašnih posledic ni bilo.

V kontekstu prerokb obstaja izraz »pogojna prerokba«. Ta koncept je dobro ponazorjen v Jon 3,10: »Bog je videl njihova dela, kako so se obrnili od svoje slabe poti; in Bog se je kesal hudega, o katerem je govoril, da jim ga bo naredil, in ga ni naredil.« Izpolnitev prerokbe je bila odvisna od njihovega odziva. Ko so se spokorili, se je Bog »pokesal«. Jonovo pričanje je bilo uspešno, toda sam tega ni opazil. Počutil se je kot zguba, toda čez mnogo stoletij je Jezus njegovo pričanje Ninivljanom navedel kot zgled zvestobe. Izredno dobra novica je, da Bog nad nami ne obupa tako zlahka. Jona je sporočilo evangelija potreboval v enaki meri, kakor so ga potrebovali Ninivljani. Bog mu je sledil in mu ni dal miru; držal ga je, dokler ni prerok končno opazil njegove močne roke.

Uporaba

Ali te je Bog kdaj spodbujal k določenemu dejanju, ti pa si se obotavljal? Ali si kdaj v svojem srcu čutil delovanje Svetega Duha, ki te je prepričeval k sprejemu določene odločitve, a si okleval zaradi pretečih posledic? Morda si kakor Jona obotavljiv misijonar. Slišal si Božje vabilo k določeni cerkveni službi ali pričanju v soseski, na delovnem mestu ali nevernemu sorodniku. Toda obenem te skrbi, da nisi usposobljen za to. Ali pa te je strah, da bi med pričanjem rekel kaj napačnega. Bojiš se, da ljudje ne bodo sprejeli tega, kar jim boš povedal. Strah te je, da te bodo zavrnili. Vredno si je zapomniti vsaj dvoje. Prvič, Bog ne kliče usposobljenih, temveč usposablja tiste, ki jih pokliče. Drugič, ko te spodbudi k določenemu delu in ga sprejmeš, nase prevzame odgovornost za to, kako se bodo stvari izšle. Bog nas ne kliče k »uspehu«. Kliče nas k zvestobi. Če smo zvesti nalogi, ki nam jo je zaupal, nam bo nekega dne dejal: »/.../ Prav, dobri in zvesti služabnik! V malem si bil zvest, čez veliko te bom postavil. Vstopi v veselje svojega gospodarja!« (Mt 25,21)

13. KONČNI POČITEK

Splošni pregled

Naslov tega nauka namiguje na to, da je naš počitek na zemlji le začasen. Res je, da že tukaj počivamo v Kristusu, toda naš počitek se zmeraj odvija v kontekstu trpljenja, bolečine in bolezni tega sveta. Prihaja dan, ko bomo stopili v večni počitek. Takrat bo konec vseh srčnih bolečin. Bolezni, katastrofe in smrt bodo za vedno prenehale.

Jezus je ostarelemu apostolu Janezu, ki je bil izgnan na otok Patmos, dal videnje sebe. To je Janeza opogumilo in mu dalo upanje. V preroških razodetjih je videl zgodovino krščanske cerkve in sklepne dogodke konca časa. *Razodetje* se konča z novimi nebesi in novo zemljo, ki prinašajo končni počitek v Bogu.

Pred končnim počitkom bodo na Jezusov prihod kazali določeni znaki. V Mt 24 je Jezus orisal dogodke zadnjega časa, ki se bodo pred njegovim slavnim prihodom dogajali vse pogosteje. Očaki in preroki so skozi stoletja pričakovali Gospodovo vrnitev, ne da bi doživeli »končni počitek«, ki ga je obljubil Kristus. Umrli so v pričakovanju dogodka, ki se še ni zgodil, toda kljub temu so imeli upanje. V Raz 14,6-12 je oznanjeno troangelsko sporočilo – zadnje nebeško sporočilo, ki spodbuja svet, naj se pripravi na Kristusovo vrnitev.

Medtem ko na globalni ravni divja spopad med dobrim in zlom, nas Kristus vabi, naj »gledamo« in smo »pripravljeni« na njegov skorajšnji prihod, da bomo lahko stopili v njegov večni počitek.

Razlaga

Janez je zapisal, da je videnja, ki sestavljajo knjigo *Razodetje*, prejel na Patmosu, majhnem otoku v Egejskem morju. Otok leži med turško in grško obalo in je dolg približno 14 km. V Janezovem času je bil gol in kamnit; Rimljani so tja izgnali svoje zapornike. Tam je bila tudi majhna rudarska skupnost in le malo drugega.

Janez je dobil videnje v svojih 90. letih. Dolga leta je služil svojemu ljubljenu Gospodarju. Pred izgonom na Patmos je najverjetneje živel v Efezu, zdaj pa je bil ločen od družine in prijateljev. Njegove moči so pojenjale; verjetnost, da se vrne s tega majhnega, redko poseljenega otoka, je bila izredno majhna. Nato pa mu je Jezus v sijaju slave razodel božansko resnico, ki je dolga stoletja razsvetljevala in opogumljala Božje ljudstvo. Resnice zadnjega časa so razkrile dogodke, ki se bodo kmalu zgodili, da bi se Božje ljudstvo pripravilo na to, kar prihaja. Včasih nam Bog najjasneje

govori prav takrat, ko prestajamo najhujše preizkušnje. Kadar smo osamljeni in malodušni, nas Jezus obišče, kakor je obiskal Janeza, in nas napolni s toplino svoje navzočnosti.

Razodetje govori o Jezusu, ki posreduje. Ne sedi samo na nebeškem prestolu, temveč je aktivno vključen v življenjske zadeve na zemlji. Služi nam, ko se soočamo s travmo, srčno bolečino in razočaranjem. Ko je prišel k svojemu ljubljenemu učencu, je s svojo slavo razsvetlil kamnit in pust Patmos. Noben kraj na svetu ni zunaj Božjega dosega. Navzoč je ne glede na to, kje smo. *Razodetje* je polno upanja. Ta, ki je zdaj z nami po svojem Svetem Duhu, bo kmalu prišel v svoji slavi in nas vzel domov. Janez je zapisal: »Glej, prihaja z oblaki in videlo ga bo vsako oko /.../« (Raz 1,7)

Znamenja Jezusovega prihoda

Jezus je učencem povedal, da bo prišel čas, ko bo Jeruzalem obkolila vojska in ga uničila (Lk 21,20). To se je zgodilo leta 70, ko je rimski general Tit vdrl v Izrael in obkolil mesto. Judovski zgodovinar Jožef Flavij je opisal pretresljive posledice obleganja. Sestradani ljudje »so se pogosto stegli zaradi koščka kruha; otroci so trgali hrano iz ust svojih staršev. Niti brat niti sestra nista bila usmiljena drug z drugim. Merica koruze je bila dragocenejša od zlata« (The Destruction of Jerusalem,« D. J. Muehlenbruch, prev. (St. Louis, MO: Concordia Publishing House, 1922). Med obleganjem so starši kuhali svoje umrle otroke in jih jedli. Jožef Flavij nadaljuje: »Od lakote so nekateri jedli gnoj, drugi podprsnico svojega sedla ali usnje, ki so ga odtrgali s svojih ščitov; nekatera trupla so, ko so jih našli, imela v ustih seno.« Posledice rimskega napada na Jeruzalem so bile srhljive in pretresljive. Pred koncem obleganja je izbruhnil še ogenj, ki je terjal na tisoče življenj.

V 70. letih 20. stoletja so arheologi odkrili dom aristokratske družine, ki je pogorel do tal zaradi požara med obleganjem leta 70. Ta najdba je izjemna priča usodnosti plamenov ter popolnega uničenja in opustošenja.

Vprašanje učencev

Ko je Jezus učencem povedal o prihajajoči katastrofi, so menili, da se lahko kaj tako uničujočega zgodi samo na koncu sveta. Zato so ga prosili: »Povej nam, kdaj bo to in kakšno bo znamenje tvojega prihoda in konca sveta.« (Mt 24,3)

V resnici so postavili dve različni vprašanji. Prvo »Kdaj bo to?« se je nanašalo na padec Jeruzalema in uničenje templja. Drugo se je glasilo: »Kakšno bo znamenje tvojega prihoda in konca sveta?« Jezus je v svojem

odgovoru (Mt 24), spojil oba dogodka. Oznanil je dogodke, ki bodo vodili k uničenju Jeruzalema leta 70. To bo nekakšen predogled tega, kar se bo dogajalo tik pred njegovim drugim prihodom. V Mt 24 je omenil znamenja, ki se bodo zgodila pred njegovo vrnitvijo in bodo naznanila bližino njegovega prihoda.

Zveličar nam ni razkril datuma svoje vrnitve, toda povedal je, katera znamenja nam bodo pomagala spoznati, kdaj je blizu. V svoji pridigi o znamenjih zadnjega časa se je osredotočil na štiri specifična področja: (1) znamenja na verskem področju; (2) mednarodne zadeve; (3) narava in (4) družba. Ta znamenja vključujejo lažna duhovna prebujenja, globalne konflikte, vojne, lakoto, naravne katastrofe, kužne bolezni, pandemije, naraščanje kriminala in nasilja, zaton morale in hitro oznanjevanje evangelija vsemu svetu.

Opis znamenj Kristusovega prihoda najdemo v Mt 24. Raz 14 je nujen poziv, naj se pripravimo za ta dogodek.

Sporočilo za zadnji čas

V Raz 14 je troangelsko sporočilo oznanjeno vsakemu narodu, rodu, jeziku in ljudstvu, da bi se svet pripravil na Jezusov skorajšnji prihod. To je sporočilo »večnega evangelija« Božje čudovite milosti vsemu planetu. V luči evangelija nas poziva k življenju poslušnosti in poveličevanju Boga v vsem, kar delamo. V času razširjenosti teorije evolucije je to poziv k čaščenju Boga Stvarnika. Je sporočilo upanja za zadnji čas.

Jezus nas bo zastopal na sodbi in namesto naše nepostavnosti ponudil svoje pravično življenje. Apostol Janez nas hrabri: »/.../ Če pa že kdo stori greh, imamo pri Očetu zagovornika, Jezusa Kristusa, pravičnega.« (1 Jn 2,1) Božja sodba bo pravična. Jezus lahko zastopa samo tiste, ki so mu izročili svoje življenje ter po veri sprejeli njegovo življenje in smrt zanje.

Veselite se v Gospodu zmeraj

Med prestajanjem zaporne kazni je apostol Pavel vernikom v Filipih napisal spodbudno pismo. Nekateri komentatorji so ga naslovili »Pismo sreče«. V tej kratki svetopisemski knjigi s štirimi poglavji je Pavel večkrat zapisal besedi »veselje« in »veseliti se«. Tema prvega poglavja je veselje v preizkušnjah, drugega veselje v ponižnosti, tretjega veselje v predanosti in četrtega veselje v hvaležnosti.

Pavel se je naučil živeti v Kristusovem veselju, ker je odkril, kako počivati v njem. Veroval je, da ga lahko Kristus okrepi v vsaki situaciji in poskrbi za njegove potrebe (Flp 4,13.19). Svoje zaupanje je temeljil na

božanski resnici, da je njegova »domovina v nebesih« in da bo Kristus nekega dne »preobrazil naše bedno telo, tako da ga bo naredil podobno telesu svojega veličastva.« (Flp 3,20-21). Vneto je pričakoval drugi prihod Zveličarja Jezusa Kristusa. Zmeraj se je veselil v Gospodu (Flp 4,4), ker je bil popolnoma prepričan o njegovi skrbi zanj in o izpolnitvi njegovega večnega načrta za prihodnost. Dejstvo, da je »Gospod /.../ blizu«, mu je prineslo »Božji mir, ki presega vsak um« (Flp 4,5.7). Tudi mi se lahko z apostolom Pavlom veselimo, da se nam nikdar ne bo treba soočiti z okoliščinami, v katerih nam Kristus ne bi mogel pomagati; Jezus nam daje upanje in obljubo končnega počitka za vso večnost.

Uporaba

Pred časom mi je prijateljica povedala srce parajočo zgodbo. Njen osemletni sin je umiral za redko krvno boleznijo. Povsod po državi so ljudje molili za dečkovo okrevanje. Boga so moledovali za čudežno ozdravitev. Toda njegovo stanje se je slabšalo. Zadnjih nekaj dni otrokovega življenja je mama nenehno sedela ob njegovi postelji, ga držala za roko in ga nežno božala po laseh. Ko je postalo jasno, da je pred njim le še nekaj ur življenja, ga je vzela v naročje, se usedla v gugalnik in mu z nežnim glasom pela nebeške pesmi. Po njegovi smrti je v pogovoru z menoj povedala te izjemne besede: »Čeprav v srcu čutim globoko, razbijajočo bolečino, mi je Bog dal 'mir, ki presega vsak um'.« Na vprašanje, kaj sploh je mir, ki presega vsak um, je preprosto odgovorila: »Kadar česa ne razumem, lahko kljub temu počivam v Kristusovi ljubezni in skrbi.«

S tem zaključujemo temo tega tromesečja. Ne glede na to, kaj se ta trenutek dogaja v tvojem življenju, Jezus hrepeni po tem, da ti da »mir, ki presega vsak um«. Sedaj, jutri in za vedno je tukaj zate. Njegovi načrti zate so večji, kakor si lahko predstavljaš. Zapomni si njegove besede: »/.../ kdor pa bo vztrajal do konca, bo rešen.« (Mr 13,13) Zaupaj, da ti bo njegova moč pomagala prestati življenjske izzive, in bodi miren.